

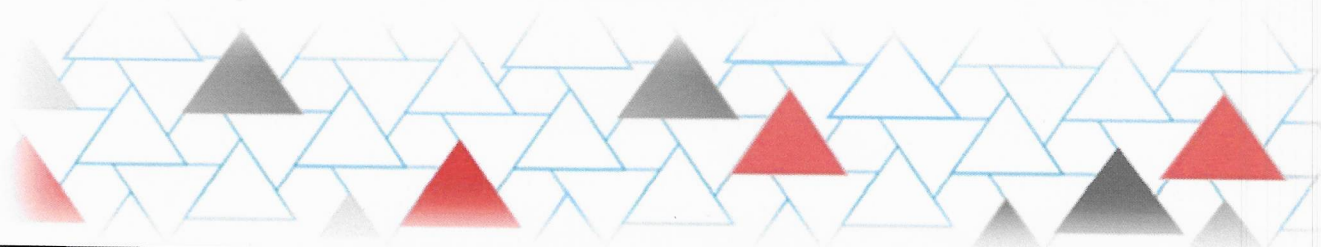
IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOJ REVIZIJI

FEDERALNOG MINISTARSTVA ZA PITANJA BORACA I INVALIDA ODBRAMBENO- OSLOBODILAČKOG RATA

2019.

Broj: 01-02-06-11-1-1888-6/19

Sarajevo, maj 2020.

SADRŽAJ

I	IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	1
1.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA	1
2.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI	2
II	KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU.....	4
III	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI.....	5
1.	UVOD	5
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE	5
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA IZ PRETHODNIH REVIZIJA I ANALIZA PODUZETIH MJERA	6
4.	SISTEM INTERNIH KONTROLA	8
5.	OBAVLJANJE POSLOVA IZ NADLEŽNOSTI MINISTARSTVA	9
5.1	REALIZACIJA PRESUDA USTAVNOG SUDA FEDERACIJE BIH	10
5.2	IMPLEMENTACIJA ZAKONA O PRIJEVREMENOM POVOLJNIJEM PENZIONISANJU BORACA ODBRAMBENO-OSLOBODILAČKOG RATA	10
6.	PLANIRANJE, DONOŠENJE BUDŽETA I IZVJEŠTAVANJE.....	11
7.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	11
7.1	GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA.....	11
7.1.1	Rashodi, izdaci i finansiranje.....	11
7.1.1.1	Plaće i naknade troškova zaposlenih	11
7.1.1.2	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge.....	12
7.1.1.3	Troškovi provođenja revizije iz oblasti boračko-invalidske zaštite u FBiH	13
7.1.1.4	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	15
7.1.1.5	Kapitalni transferi	23
7.2	BILANS STANJA.....	23
7.2.1	Kratkoročna potraživanja i razgraničenja	23
7.2.2	Kratkoročne obaveze i razgraničenja.....	24
7.2.3	Popis sredstava i obaveza.....	24
8.	JAVNE NABAVKE	25
9.	IT REVIZIJA – AKTIVNOSTI NA ODRŽAVANJU I PODRŠCI NOVOG SOFTVERSKOG RJEŠENJA ZA OBRAČUN I EVIDENCIJU INVALIDNINA I NAKNADA DOBITNICIMA RATNIH PRIZNANJA I ODLIKOVANJA	26
10.	KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA.....	28
IV	PRILOG: GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI.....	30
	Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za 2019. godinu.....	31
	Bilans stanja na 31. 12. 2019. godine	34

I IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Izveštaj nezavisnog revizora daje se na osnovu provedene finansijske revizije, koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Mišljenje

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja **Federalnog ministarstva za pitanja boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata (u daljem tekstu: Ministarstvo)**, koji obuhvataju: Bilans stanja na 31. 12. 2019. godine, Račun prihoda i rashoda, Izveštaj o kapitalnim izdacima i finansiranju, Posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih, Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za godinu koja se završava na taj dan, te Analizu iskaza – tekstualni dio, uključujući i rezime značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, finansijski izvještaji istinito i fer prikazuju, u svim materijalnim aspektima, finansijski položaj Ministarstva na 31. 12. 2019. godine i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na taj dan, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje

Reviziju smo obavili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i primjenjivim Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija (ISSAI). Naše odgovornosti prema tim standardima detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja*.

Nezavisni smo od Ministarstva u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, te u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Odgovornost rukovodstva

Rukovodstvo Ministarstva odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola, relevantnih za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze usljed prevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su razumne u datim okolnostima.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza usljed prevare ili greške, kao i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija, uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati usljed prevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utiču na ekonomske odluke korisnika donesene na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao dio revizije, u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- prepoznavamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvještaja, zbog prevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja, nastalog usljed prevare, veći je od rizika nastalog usljed greške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola;
- stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola Ministarstva;
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena, kao i povezanih objava rukovodstva;
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s rukovodstvom, između ostalih pitanja, i u vezi s planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama, koji su otkriveni tokom revizije.

2. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI

Mišljenje s rezervom

Uz reviziju finansijskih izvještaja Federalnog ministarstva za pitanja boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata za 2019. godinu, izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, osim za navedeno u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Ministarstva za 2019. godinu u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definisani kao kriteriji za datu reviziju.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvještaju:

1. Raspodjela sredstava Transfera udruženjima proisteklim iz posljednjeg odbrambeno-oslobodilačkog rata u iznosu od 460.000 KM i Transfera za sufinansiranja izgradnje spomen-obilježja, uređenja mezarja i grobalja u iznosu od 150.000 KM, nije izvršena uz primjenu mjerljivih kriterija, utvrđenih programima utroška sredstava, kako bi se potvrdila visina odobrenih sredstava, što nije u skladu sa Zakonom o izvršavanju Budžeta FBiH za 2019. godinu. Također, interventna sredstva u okviru ovih transfera, u iznosu od 200.000 KM, nisu obuhvaćena javnim pozivom i dodijeljena su po zahtjevima za redovne aktivnosti, a ne za hitne i nepredviđene slučajeve, što nije u skladu sa programima utroška sredstava na koje je Vlada FBiH svojim odlukama dala saglasnost (tačka 7.1.1.4 Izvještaja).
2. Ministarstvo je sačinilo i dostavilo izvještaj Federalnom ministarstvu finansija i Vladi FBiH o namjenskom utrošku odobrenih sredstava na osnovu nepotpunih podataka. Korisnici sredstava tekućih transfera za neprofitne organizacije (500.000 KM) i za Savez logoraša BiH, Hrvatsku udrugu logoraša Domovinskog rata u BiH, te transfera „IDA - istraživačko dokumentacionih aktivnosti i zaštita žrtava svjedoka genocida“ (395.000 KM) nisu u datom roku dostavili kvartalne i završne izvještaje o namjenskom utrošku u skladu s usvojenim programima Vlade FBiH i potpisanim ugovorima. Također, Ministarstvo nije osiguralo adekvatan nadzor nad namjenskim utroškom doznačenih sredstava (tačka 7.1.1.4 Izvještaja).

Reviziju usklađenosti izvršili smo u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i ISSAI-jem 4000 – Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema tom standardu detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti*.

Nezavisni smo od Ministarstva u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, kao i u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Odgovornost rukovodstva

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo Ministarstva odgovorno je da osigura da aktivnosti, finansijske transakcije i informacije budu u skladu s propisima kojima su regulisane i potvrdi da je tokom fiskalne godine obezbijedilo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Ministarstva, prema definisanim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema internih kontrola.

Sarajevo, 28. 5. 2020. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Dragan Kolobarić

Dragan Kolobarić

GENERALNI REVIZOR

Dževad Nekić

Dževad Nekić

II KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine, u okviru finansijske revizije provodi i reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvještaja i revizija usklađenosti podrazumijeva proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza, kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni sa odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o budžetima u FBiH;
 - Uredba o računovodstvu budžeta u FBiH;
 - Pravilnik o knjigovodstvu budžeta u FBiH;
 - Pravilnik o finansijskom izvještavanju;
 - Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH;
 - Budžet FBiH za 2019. godinu;
 - Zakon o izvršavanju Budžeta FBiH za 2019. godinu;
 - Zakon o trezoru u FBiH;
 - Zakon o javnim nabavkama;
 - Zakonom o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave;
 - Zakon o državnoj službi u FBiH;
 - Zakon o namještenicima u organima državne službe u FBiH;
 - Zakon o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH;
 - Zakon o porezu na dohodak;
 - Zakon o doprinosima;
 - Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;
 - Zakon o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH;
- kao i drugi podzakonski akti navedenih zakona.

III IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. UVOD

Ministarstvo je osnovano u skladu sa Zakonom o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave¹. Ministarstvo vrši upravne, stručne i druge poslove iz nadležnosti FBiH, koji se odnose na: utvrđivanje jedinstvene politike i pripremanje sistemskih propisa kojima se regulišu osnovna socijalno-statusna pitanja vojnih invalida, porodica poginulih boraca i nezaposlenih boraca i boraca drugih oslobodilačkih ratova i učesnika oslobodilačkih pokreta i zaštitu ratnih i mirnodopskih vojnih invalida; zaštitu članova porodica poginulih, nestalih i umrlih boraca, kao i umrlih ratnih i umrlih vojnih invalida; upravni i finansijski nadzor izvršavanja zakona i drugih propisa iz oblasti boračko-invalidske zaštite, u skladu sa Ustavom i zakonom; kao i ostale poslove definisane članom 13. Zakona.

Na osnovu Uredbe o privremenom preuzimanju dijela funkcija bivšeg Federalnog ministarstva odbrane iz oblasti vojnih evidencija², koju je donijela Vlada Federacije BiH, dio poslova je privremeno dat u nadležnost ovog Ministarstva, a važit će do usvajanja izmjena i dopuna Zakona o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave. Iako je Ustavni sud FBiH Presudom³ utvrdio da Uredba nije u saglasnosti sa Ustavom FBiH i dao rok da se do 7. 6. 2014. godine zakonom reguliše materija iz ove oblasti, do kada se osporena Uredba mogla primjenjivati, izmjena Zakona u ovom dijelu nije izvršena. Poslovi koje je Ministarstvo privremeno preuzelo od bivšeg Federalnog ministarstva odbrane odnose se na: poslove evidencija o činjenicama iz oblasti regulisanja vojne obaveze, angažovanju u formacijama oružanih snaga tokom odbrambeno-oslobodilačkog rata u BiH, preuzimanje vojno evidencionih dokumenata evidencije iz komandi, jedinica i ustanova i izdavanje uvjerenja o činjenicama iz službene evidencije.

Unutrašnja organizacija i način rada Ministarstva utvrđeni su Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji od 29. 8. 2019. godine, na koji je Vlada FBiH dala saglasnost. Pravilnikom je utvrđeno poslovanje putem sljedećih osnovnih organizacionih jedinica: Kabinet ministra, Sektor za upravno rješavanje, praćenje rada ljekarskih komisija i pomoć u liječenju, Sektor za finansije i ekonomske poslove, Sektor za normativno-pravne, kadrovske, opće poslove i informatiku, Sektor za pitanja evidencija iz oblasti vojne obaveze, Inspektorat i Sektor za internu reviziju.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji uređen je način rada i rukovođenja Ministarstvom, te opis radnih mjesta službenika i namještenika. Sistematizovana su radna mjesta za 306, a budžet je odobren za 252 izvršioaca. Na 31. 12. 2019. godine bilo je 244 zaposlenih, od kojih 194 u Sektoru za pitanja evidencija iz oblasti vojne obaveze.

Ministarstvom rukovodi ministar Salko Bukvarević od 1. 4. 2015. godine.

Sjedište Ministarstva je u Sarajevu, u Ulici Hamdije Čemerlića broj 2.

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvještaji Ministarstva za 2019. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj je da se izrazi mišljenje o tome jesu li finansijski izvještaji pouzdani i da li bilansi u potpunosti odražavaju rezultate izvršenja budžeta. Revizijom će se procijeniti primjenjuje li rukovodstvo institucije zakone i propise i koristi li sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sistem internih kontrola i funkcija interne revizije.

Revizija je obavljena u skladu s internim planskim dokumentima, sa prekidima u periodu od decembra 2019. do aprila 2020. godine.

¹ „Sl. novine FBiH“, br. 19/03, 38/05, 2/06, 8/06, 61/06 i 48/11

² „Sl. novine FBiH“, br. 53/12, 67/13

³ „Sl. novine FBiH“, br. 12/13, 18/14

Imajući u vidu da je Vlada Federacije BiH 16. 3. 2020. godine proglasila stanje nesreće zbog situacije izazvane pandemijom COVID-19, subjekti revizije su na osnovu zaključaka i preporuka Vlade FBiH reorganizovali svoj rad i skratili radno vrijeme, što može uticati na način obavljanja poslova u okviru uspostavljenog kontrolnog okruženja. Zbog ovih okolnosti, a s ciljem prikupljanja dovoljnih i primjerenih revizijskih dokaza, subjektima revizije omogućeno je dostavljanje dokumentacije za završnu reviziju elektronskim putem.

S obzirom na to da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA IZ PRETHODNIH REVIZIJA I ANALIZA PODUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH (u daljem tekstu: Ured) izvršio je finansijsku reviziju Ministarstva za 2018. godinu, sačinio Izvještaj o izvršenoj reviziji i dao pozitivno mišljenje o finansijskim izvještajima i mišljenje s rezervom o usklađenosti poslovanja sa zakonskim i ostalim propisima. U Izvještaju su date preporuke s ciljem otklanjanja uočenih propusta i nedostataka. Ministarstvo je postupilo u skladu s članom 16. tačka 3. Zakona o reviziji institucija u FBiH i obavijestilo je o preduzetim radnjama u cilju prevazilaženja nepravilnosti identifikovanih u revizorskom izvještaju. Revizijom je konstatovano da nisu preduzete odgovarajuće mjere, u skladu s planiranim aktivnostima.

Uvidom u preduzete aktivnosti i analizom realizacije datih preporuka, utvrdili smo sljedeće:

Realizovane preporuke

- 1) Ministarstvo je 29. 8. 2019. godine donijelo novi Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji, sa definisanim rasporedom zadataka po svakom radnom mjestu.
- 2) U okviru glavne baze podataka, proces obračuna prava, sve promjene i isplate korisnicima boračko-invalidske zaštite izvršene su i iskazane na likvidacionim kartonima korisnika prava kao osnov za unos u Glavnu knjigu trezora.
- 3) Programom utroška sredstava Tekućeg transfera pojedincima za pomoć u liječenju boraca definisani su opći i posebni kriteriji, kao i Pravilnikom o posebnim kriterijima, uslovima, načinu i postupku odobravanja jednokratne novčane pomoći za liječenje ratnih vojnih invalida i demobilisanih branilaca i članova njihove uže porodice, članova porodica šehida i poginulih branilaca u 2019. godini, čijom primjenom je izvršena raspodjela sredstava za liječenje.
- 4) Sukcesivne nabavke izvršene su u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama u dijelu odabira vrste postupka i poštivanja vrste roba i usluga i cijena, kao i cijena u skladu sa zaključenim ugovorima.
- 5) Izvršena je migracija istorije podataka iz baze IIS BIZ u svrhu osiguranja dostupnosti podataka o boračkim naknadama iz ranijeg perioda.

Djelimično realizovane preporuke

- 1) Sistem internih kontrola djelimično je uspostavljen u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i Standardima interne kontrole u javnom sektoru u FBiH, ali nije izvršeno mapiranje procesa i nije sačinjen registar rizika, kao ni usklađivanja internih akata sa zakonskim i ostalim važećim propisima.
- 2) Vršena je kontrola zakonitosti korisnika prava kojima su izdata privremena rješenja u skladu sa Zakonom o prijevremenom povoljnijem penzionisanju boraca odbrambeno-oslobodilačkog rata, ali nije izvršena za sve korisnike.
- 3) Osiguran je inspekcijski nadzor nad provođenjem akata Ministarstva, ali ne u potpunosti u skladu sa utvrđenim nadležnostima u vezi s nadzorom nad provođenjem Zakona o pravima boraca i članova njihovih porodica.

- 4) Ministarstvo je izvještavalo o utrošku Tekućeg transfera neprofitnim organizacijama za podršku Fondaciji za stambeno zbrinjavanje RVI u skladu sa Zakonom o izvršavanju Budžeta FBiH, ali nije prikupilo sve izvještaje korisnika na vrijeme da bi sačinilo potpunu informaciju.
- 5) Nad radom Fondacije za pružanje pomoći u rješavanju stambenih pitanja pripadnika boračkih populacija izvršen je upravno-finansijski nadzor i date preporukama za koje nije utvrđen rok postupanja po istim.
- 6) Nadzor nad utroškom tekućeg transfera za pomoć u zapošljavanju boračkih kategorija putem boračkih zadruga za 2018. godinu izvršen je u revidiranoj godini, ali nisu poduzete aktivnosti na povratu sredstva koja nisu utrošena za predviđene namjene.
- 7) Ugovorena je podrška održavanja ISVDV-a u dijelu materijalnih resursa, ali nije izvršeno angažovanje ljudskih resursa s ciljem otklanjanja uočenih nedostataka i osiguranja blagovremene raspoloživosti, povjerljivosti i integriteta ISVDV-a.
- 8) Ministarstvo je dostavilo sve podatke kojima raspolaže Federalnom ministarstvu rada i socijalne politike, ali još uvijek nije realizovan ugovor o implementaciji softverskog rješenja za registar na zadacima na otklanjanju nedostataka.
- 9) Dio podataka unesen je u Jedinствeni registar boraca i korisnika prava iz oblasti boračko-invalidske zaštite, ali općinske Službe za boračko invalidsku zaštitu nisu unijele sve podatke o korisnicima, kao ni sve ostale naknade koje su isplaćene boračkoj populaciji, tako da Registar još uvijek nije okončan.

Nerealizovane preporuke

- 1) Obračun poreza na naknade nastale po osnovu nesamostalne djelatnosti vršiti na način propisan Zakonom o porezu na dohodak.
- 2) Na naknade troškova smještaja za osobe angažovane po osnovu ugovora o djelu obračunavati pripadajuće poreze i doprinose, u skladu s važećim propisima.
- 3) Preduzeti aktivnosti na praćenju realizacije zaključenog Ugovora o obavljanju poslova medicinskog vještačenja zdravstvenog stanja sa Institutom za medicinsko vještačenje.
- 4) Izvršiti uvid i analizu dokumentacije vezane za implementaciju Zakona o provođenju kontrole zakonitosti korištenja prava iz oblasti BIZ-a, sačiniti cjelovitu Informaciju o efektima provedbe Zakona i dostaviti je Vladi FBiH.
- 5) Programom utroška sredstava utvrditi mjerljive kriterije na osnovu kojih će se izvršiti pravična raspodjela transfera za sufinansiranja izgradnje spomen-obilježja, uređenja mezarja i grobalja, te ugovorima jasno definisati namjenu, pravdanje i postupanja u slučaju nenamjenskog utroška.
- 6) Interventnim sredstvima finansirati samo hitne i nepredviđene namjene, u skladu sa Programima utroška sredstava tekućih transfera.
- 7) Izvršiti nadzor nad utroškom odobrenih sredstava Fondaciji za pravnu pomoć i Zakladi za pružanje pravne pomoći i poduzeti aktivnosti u skladu sa zaključenim ugovorima.
- 8) U okviru svojih nadležnosti preduzeti aktivnosti kako bi se Uredbom o obezbjeđenju sredstava za nabavku putničkih automobila ratnim vojnim invalidima 100% prve grupe jasno utvrdio period korištenja i pravo, odnosno uslovi za ponovnu dodjelu automobila.
- 9) U okviru svojih ovlaštenja, sa nadležnim institucijama poduzeti aktivnosti kako bi se preuzete funkcije prijašnjeg Federalnog ministarstva odbrane, te oprema, inventar i sredstva knjigovodstveno evidentirala.

Preporuke za koje nije izvršena ocjena postupanja

- 1) Program utroška sredstava za Tekući transfer pojedincima – Transfer za pomoć u zapošljavanju boračkih kategorija putem boračkih zadruga Budžetom FBiH za 2019. godinu nije planiran.
- 2) Realizacija Transfera za rješavanje socijalno-statusnih pitanja branilaca i članova njihovih porodica nije planirana Budžetom FBiH za 2019. godinu, zbog čega nije mogla biti izvršena ocjena primjene obračuna ni plaćanje poreza na dohodak, u skladu sa Zakonom o porezu na dohodak i Pravilnikom o primjeni Zakona o porezu na dohodak.

Nakon izvršene revizije za 2019. godinu date su ukupno 24 preporuke, od čega je 6 novih i 18 preporuka koje su već date u Izvještaju o finansijskoj reviziji za 2018. godinu (9 nerealizovanih i 9 djelimično realizovanih).

4. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Sistem internih kontrola

Radi ostvarenja programskih ciljeva rada, menadžment je odgovoran za uspostavljanje funkcionalnog sistema interne kontrole u cilju osiguranja zakonitog, transparentnog, ekonomičnog, efikasnog i efektivnog upravljanja javnim sredstvima. Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru⁴ u FBiH i Standardi interne kontrole u javnom sektoru u FBiH⁵ nalažu uspostavljanje, vođenje i procjenu sistema internih kontrola na osnovu COSO modela.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva uređen je način rada i rukovođenja, kao i opis radnih mjesta za obavljanje poslova i zadataka. Uspostavljen Inspektorat sa šest izvršilaca (popunjeno 6), kao posebna organizaciona jedinica za vršenje inspeksijskog nadzora nad provedbom Zakona o pravima boraca i članova njihovih porodica, Zakona o posebnim pravima dobitnika ratnih priznanja i odlikovanja i članova njihovih porodica i Zakona o provođenju kontrole zakonitosti korištenja prava iz oblasti boračko-invalidske zaštite i drugih federalnih propisa. Sektor za finansije i ekonomske poslove organizovan je kroz unutrašnje organizacione jedinice grupa za budžet i finansije i grupa za računovodstveno-knjigovodstvene poslove i obračun branilačkih naknada, gdje je na poslovima obračuna branilačkih naknada uposlen samo jedan stručni saradnik (sistemizovana 2). Novi Informacioni sistem je u primjeni od januara 2017. godine, a poslovi vezani za njegovu implementaciju Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji predviđeni su u okviru posebne Grupe za informaciono-komunikacijske tehnologije i održavanje u okviru Sektora za normativno-pravne, kadrovske, opće poslove i informatiku (sa predviđena četiri radna mjesta: šef grupe, stručni savjetnik za informacione poslove, stručni suradnik za informatiku i viši referent za mrežno planiranje – održavanje IT opreme). U vrijeme obavljanja revizije nije bilo popunjeno samo radno mjesto višeg referenta za mrežno planiranje. U Sektoru za pitanja evidencija iz oblasti vojne obaveze organizovane su unutrašnje organizacione jedinice: 11 odsjeka (u sjedištu Ministarstva i deset kantona), 64 grupe (po općinama) i deset samostalnih izvršilaca po pojedinim općinama.

Pravilnik o internoj kontroli (od 28. 11. 2012. godine), procedure i interna akta, nisu ažurirani u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli i Standardima interne kontrole u javnom sektoru u FBiH, niti sa novim Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji. Utvrđeno je da je rukovodstvo odgovorno za provođenje i nadgledanje specifičnih internih kontrola rada. Nadgledanje zakonitosti provođenja pisanih internih kontrolnih postupaka i procedura obavlja sekretar Ministarstva, svi rukovodeći državni službenici, interni revizori i kontrolor, odnosno ciljano formirana komisija. Pravilnikom su predviđeni poslovi koje u sistemu interne kontrole obavljaju šefovi grupa koji nisu sistemizovani ni u novom Pravilniku, a koji su veoma bitni u postupku nadgledanja i kontrole.

U skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH sačinjen je Godišnji izvještaj o funkcionisanju sistema finansijskog upravljanja i kontrole i u predviđenom roku dostavljen Centralnoj harmonizacijskoj jedinici Federalnog ministarstva finansija. Izvještajem je potvrđeno da nije sačinjena mapa procesa, procjena rizika po procesima poslovanja i registar rizika. **To pokazuje da nisu uspostavljene interne kontrole u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH, Standardima interne kontrole u javnom sektoru u FBiH i drugim propisima kojima se reguliše interna kontrola.**

Izjava o fiskalnoj odgovornosti sačinjena je i dostavljena Federalnom ministarstvu finansija, u skladu s članom 2. i 6. Pravilnika o obliku i sadržaju, načinu popunjavanja i predaje izjave o fiskalnoj odgovornosti.

⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 38/16

⁵ „Sl. novine FBiH“, br. 75/16

Preporuka:

- **uspostaviti sistem finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru, a posebno u dijelu koji se odnosi na mapiranje procesa poslovanja i procjenu rizika.**

Interna revizija

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji organizovan je Sektor za internu reviziju, sa četiri sistematizovana radna mjesta, a popunjeno samo radno mjesto stručnog savjetnika internog revizora.

Na Strateški plan Sektora za internu reviziju za period 2019–2021. godine i Godišnji plan rada interne revizije za 2019. godinu, saglasnost je dao ministar. Izvršene su četiri planirane revizije, u kojima je dato 13 preporuka, od kojih je devet provedeno, četiri nisu provedene jer nije istekao rok za provođenje. U skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH, sačinjen je Godišnji izvještaj interne revizije i 24. 2. 2020. godine dostavljen Centralnoj harmonizacijskoj jedinici Federalnog ministarstva finansija. **Interni revizor je nadgledao, pratio i identifikovao nepravilnosti i predložio mjere za njihovo otklanjanje za revidirane procese. Međutim, nadležni sektori nisu poduzeli sve potrebne aktivnosti u cilju otklanjanja svih utvrđenih propusta i nepravilnosti. Interna revizija nije uspostavljena u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH s obzirom na to da je uposlen samo jedan interni revizor.**

Preporuka:

- **uspostaviti internu reviziju, u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH.**

Prevenција korupcije

Ministarstvo je sačinilo Plan integriteta za borbu protiv korupcije. Krajem 2018. godine ministar je imenovao komisiju za provođenje Plana integriteta, koja u 2019. godini nije imala aktivnosti.

5. OBAVLJANJE POSLOVA IZ NADLEŽNOSTI MINISTARSTVA

Ministarstvo vrši upravne, stručne i druge poslove utvrđene zakonom, koji se odnose na: utvrđivanje zakonskih i podzakonskih propisa kojima se regulišu osnovna socijalno-statusna pitanja vojnih invalida, porodica poginulih boraca i nezaposlenih boraca i boraca drugih oslobodilačkih ratova i učesnika oslobodilačkih pokreta i zaštitu ratnih i mirnodopskih vojnih invalida, zaštitu članova porodica poginulih, nestalih i umrlih boraca, kao i umrlih ratnih i umrlih vojnih invalida; vrši upravni, finansijski i inspekcijski nadzor nad primjenom zakona i drugih propisa iz oblasti boračko-invalidske zaštite; kroz budžetski zahtjev osigurava sredstva za finansiranje prava propisanih federalnim zakonima i drugim federalnim propisima, te utvrđuje načine isplate i usklađivanje mjesečnih novčanih primanja; sufinansira izgradnju spomenika, rad udruženja i pojedinaca putem transfera odobrenih Budžetom FBiH, te vrši kontrolu namjenskog trošenja sredstava i vodi propisane evidencija iz nadležnosti ovog Ministarstva. Borcima, ratnim invalidima i mirnodopskim vojnim invalidima podrazumijevaju se dosadašnji pripadnici Armije Republike Bosne i Hercegovine, pripadnici HVO-a i policije, kao i borci NOR-a od 1941. do 1945. godine. Pod mirnodopskim invalidima podrazumijevaju se vojni invalidi koji su taj status stekli prilikom služenja obaveznog vojnog roka u miru.

U 2019. godini Ministarstvo je vršilo aktivnosti u dijelu donošenja zakonskih propisa vezanih za funkcionisanje, pa je usvojen Zakon o pravima demobiliziranih branilaca i članova njihovih porodica, a Zakon o izmjeni i dopuni Zakona o prijevremenom povoljnijem penzionisanju branilaca odbrambeno-oslobodilačkog rata upućen je u parlamentarnu proceduru. Isplate novčanih naknada iz prava iz oblasti boračko-invalidske zaštite, izgradnja, sufinansiranje udruženja i pojedinaca putem transfera odobrenih Budžetom FBiH, kontrola namjenskog trošenja sredstava – vršeni su putem tekućih i kapitalnih transfera, koji su obrađeni detaljno u tačkama 7.1.1.4 i 7.1.1.5 izvještaja.

5.1 REALIZACIJA PRESUDA USTAVNOG SUDA FEDERACIJE BiH

Nadležnosti Ministarstva utvrđene su članom 13. Zakona o ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave. Pored toga, **Uredbom o privremenom preuzimanju dijela funkcija prijašnjeg Federalnog ministarstva odbrane iz oblasti vojnih evidencija**⁶, koju je donijela Vlada Federacije BiH, dio poslova je privremeno dat u nadležnost ovom Ministarstvu, a važit će do usvajanja izmjena i dopuna Zakona o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave koje nisu izvršene do okončanja revizije. Ustavni sud FBiH je, odlučujući o zahtjevu Predsjednika FBiH za utvrđivanje ustavnosti Uredbe, donio Presudu kojom se utvrđuje da Uredba o privremenom preuzimanju dijela funkcija prijašnjeg Federalnog ministarstva odbrane iz oblasti vojnih evidencija nije u saglasnosti sa Ustavom FBiH. Presudom je kao prelazno rješenje data mogućnost Parlamentu FBiH da u roku od tri mjeseca od dana objavljivanja ove Presude u „Službenim novinama FBiH“ zakonom reguliše materiju iz ove oblasti i do kada se osporena Uredba može primjenjivati (do 7. 6. 2014. godine). Po Presudi nije postupljeno. Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva, na koji je Vlada FBiH dala saglasnost 22. 8. 2019. godine, članom 3. uređena je nadležnost Sektora za pitanja evidencija iz oblasti vojne obaveze koja nije regulisana Zakonom o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave. Federalno ministarstvo pravde je u mišljenju na Prijedlog pravilnika o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva ukazalo na Presudu Ustavnog suda FBiH i neusaglašenost člana 3. sa zakonom utvrđenim nadležnostima Ministarstva, koji je ipak dobio potrebnu saglasnost Vlade FBiH i obavljen je u „Službenim novinama“ 29. 8. 2019. godine. **Ministarstvo je više puta iniciralo, ali ostali nadležni organi i institucije nisu ni u 2019. godini preduzeli aktivnosti kako bi se zakonom utvrdilo obavljanje poslova evidencija iz oblasti vojnih obaveza, koji su Uredbom Vlade FBiH dati u nadležnost ovom Ministarstvu.**

Ustavni sud FBiH također je donio presude kojima je utvrdio da pojedine odredbe Zakona o provođenju kontrole zakonitosti korištenja prava iz oblasti branilačko-invalidske zaštite nisu u saglasnosti sa Ustavom FBiH. Tako su presudom od 20. 11. 2012. godine utvrdili da član 9. Zakona nije u saglasnosti sa Ustavom FBiH, dok su presudom od 7. 2. 2013. godine utvrdili da član 5. stav 2. i član 7. st. 2. i 3. nisu u saglasnosti s članom 6. stav 1. Evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda. Po ovim presudama Ministarstvo je izradilo tekst Nacrta zakona o izmjenama i dopunama Zakona o provođenju kontrole zakonitosti korištenja prava iz oblasti branilačko-invalidske zaštite. Vlada FBiH je 3. 6. 2013. godine utvrdila i u parlamentarnu proceduru po skraćenom postupku uputila Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o provođenju kontrole zakonitosti korištenja prava iz oblasti branilačko-invalidske zaštite koji nije uvršten u dnevni red, nakon čega nisu preduzete nikakve daljnje aktivnosti da se prijedlog razmatra u Parlamentu FBiH. **Na osnovu izvještaja Premijera FBiH o nepostupanju po presudama, Ustavni sud FBiH je 12. 11. 2013. godine donio rješenja o neizvršenju presuda. U prethodnom periodu izvršene su izmjene u implementaciji provedbenih propisa, ali nije izvršeno usklađivanje Zakona sa presudom ustavnog suda FBiH.**

5.2 IMPLEMENTACIJA ZAKONA O PRIJEVREMENOM POVOLJNIJEM PENZIONISANJU BORACA ODBRAMBENO-OSLOBODILAČKOG RATA

Ministarstvo nije potpuno provelo kontrolu zakonitosti korisnika prava kojima su izdata privremena rješenja, prema članu 11. Zakona o prijevremenom povoljnijem penzionisanju boraca odbrambeno-oslobodilačkog rata⁷, a to je trebalo provesti najkasnije do 29. 9. 2013. godine. Prema prezentiranim podacima, sa presjekom na 31. 12. 2019. godine, ostao je 81 (100 predmeta na kraju 2018. godine) predmet u kojem nije okončan postupak kontrole u skladu sa Zakonom o kontroli zakonitosti korištenja prava iz boračko-invalidske zaštite, na osnovu koje će Federalni zavod za penzijsko i invalidsko osiguranje provesti postupak i donijeti nova rješenja korisnicima prava na povoljniju penziju (obrazloženo u tački 7.1.1.3 Izvještaja). Također, prema članu 12. Zakona, Federalni zavod za penzijsko i invalidsko osiguranje će korisnicima prava na povoljniju penziju, koji propuste dostaviti potrebnu dokumentaciju ili se utvrdi da ne posjeduju validnu dokumentaciju, donijeti rješenje o prestanku prava na penziju do okončanja kontrole zakonitosti, u skladu sa Zakonom o provođenju kontrole zakonitosti korištenja prava iz oblasti boračko-

⁶ „Sl. novine FBiH“, br. 53/12, 67/13

⁷ „Sl. novine FBiH“, br. 41/13, 90/17

invalidske zaštite, koja mora biti okončana u roku od 120 dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona. U skladu sa Zaključkom Vlade FBiH od 18. 4. 2019. godine, Ministarstvo je pripremio je Prijedlog izmjene člana 23. Zakona o prijevremenom povoljnijem penzionisanju branilaca odbrambeno-oslobodilačkog rata, koji se nalazi u Parlamentarnoj proceduri, u dijelu da korisnici prava iz člana 3. i 4. Zakona ne podliježu reviziji u skladu s odredbama Zakona o provođenju kontrole zakonitosti korištenja prava iz oblasti branilačko-invalidske zaštite. **Pošto se sredstva za isplatu penzija po Zakonu o prijevremenom povoljnijem penzionisanju boraca odbrambeno-oslobodilačkog rata osiguravaju 50% iz Budžeta FBiH sve dok korisnik penzije ne ispunio uslove za starosnu penziju prema Zakonu o penzijskom i invalidskom osiguranju, smatramo da Ministarstvo nije preduzelo sve potrebne aktivnosti kako bi se blagovremeno izvršile obaveze.**

6. PLANIRANJE, DONOŠENJE BUDŽETA I IZVJEŠTAVANJE

Budžetom FBiH za 2019. godinu Ministarstvu je odobreno 325.807.027 KM, što je za 1.544.093 KM manje u odnosu na budžetski zahtjev (327.251.120 KM). Rebalansom, budžet je uvećan za 10.158.850 KM na tekućim transferima i izvršene su preraspodjele u prethodno odobrenim transferima kako bi se obezbijedio iznos od 25.000.000 KM za implementaciju Zakona o pravima demobiliziranih branilaca i članova njihovih porodica – novčana egzistencijalna naknada, te uvećanje za nabavku stalnih sredstava.

Rješenjem Federalnog ministarstva finansija od 25. 9. 2019. godine odobrena je preraspodjela sredstava Ministarstva u iznosu od 150.000 KM sa drugih tekućih rashoda u korist ugovorene i druge posebne usluge za sudske presude iz upravnih sporova korisnika prava BIZ-a i rješenja o izvršenju. Također, Rješenjem Federalnog ministarstva finansija od 5. 12. 2019. godine izvršena je unutrašnja preraspodjela sredstava odobrenih budžetom FBiH, kojom je umanjena pozicija Transfera za novčanu egzistencijalnu naknadu za 1.200.000 KM, a povećane pozicije Transfera za pomoć u liječenju boraca za 600.000 KM i Transfera za sufinansiranje troškova sahrana i dženaza pripadnika boračke populacije za 600.000 KM.

Izveštaj o realizaciji Godišnjeg plana i programa rada Ministarstva za 2019. godinu dostavljen je Federalnom zavodu za programiranje razvoja, kojim su ispunjeni strateški i operativni ciljevi, osim u dijelu izmjena i dopuna zakonskog okvira iz poslova nadležnosti Ministarstva.

7. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Ministarstvo je sačinilo Godišnji finansijski izvještaj za 2019. godinu i dostavilo ga nadležnim organima i institucijama, u skladu s važećim propisima i u utvrđenom roku.

U Analizi iskaza, sačinjenoj uz godišnje računovodstvene izvještaje, obrazloženo je izvršenje budžeta u skladu s Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.

7.1 GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA

7.1.1 Rashodi, izdaci i finansiranje

U Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta za 2019. godinu, rashodi i izdaci iskazani su u iznosu od 319.740.011 KM, što u odnosu na operativni budžet od 335.755.877 KM predstavlja ostvarenje od 95,2%. Strukturu rashoda i izdataka čine: tekući transferi (95,34%), plaće, naknade i doprinosi (2,42%), izdaci za materijal i usluge (1,17%), kapitalni transfer (0,46%), drugi tekući rashodi (0,57%) i nabavka stalnih sredstava (0,04%).

7.1.1.1 Plaće i naknade troškova zaposlenih

Bruto plaće i naknade plaća sa 31. 12. 2019. godine iskazane su u iznosu od 6.246.548 KM, a u odnosu na prethodnu godinu više su za 363.742 KM. Obračun plaća i naknada vrši se u skladu sa zakonskim i drugim propisima i internim aktima. Ukupno ostvarene naknade troškova zaposlenih iznose 871.078 KM i odnose se na: topli obrok (480.741 KM), prevoz (184.932 KM), regres (112.632 KM), otpremnine za odlazak u penziju

(20.494 KM), pomoć u slučaju smrti (22.128 KM), pomoć u slučaju ostalih bolesti (40.310 KM) i naknada za odvojeni život (9.841 KM).

Isplate naknada vršene su u skladu s podzakonskim aktima koji regulišu pojedine vrste naknada.

7.1.1.2 Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge

Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge iskazani su iznosu od 3.764.649 KM. Najznačajniji izdaci odnose se na: ugovorene usluge (3.069.585 KM), komunikaciju i komunalne usluge (259.998 KM), energiju (84.720 KM), nabavku materijala i sitnog inventara (71.507 KM), usluge prevoza i goriva (59.333 KM), putne troškove (58.374 KM), unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine (62.978 KM), tekuće održavanje (42.171 KM) i osiguranje i bankarske usluge (15.895 KM). U okviru ugovorenih usluga iskazane su zatezne kamate po pravomoćnim presudama od 1.202.128 KM i troškovi spora od 425.377 KM.

Izdaci za komunikaciju iskazani su u iznosu od 259.999 KM, i odnose se na: poštanske usluge (126.364 KM), fiksnu telefoniju (55.848 KM), internet (38.406 KM), vodu i kanalizaciju (13.642 KM), izdatke za usluge odvoza smeća (14.573 KM), mobilnu telefoniju (8.707 KM) i izdatke za usluge održavanja čistoće (1.310 KM). Izdaci za poštanske usluge u najvećem dijelu odnose se na preporučene pošiljke, rješenja i druga pravna akta i obuhvataju poštanske usluge za redovne poslove Ministarstva, kao i poštanske usluge vezane za provođenje revizije.

Nabavka materijala i sitnog inventara iskazana je u iznosu od 71.507 KM i u najvećem dijelu odnosi se na kompjuterski materijal od 19.713 KM, obrasce i papir od 20.447 KM i kancelarijski materijal od 21.008 KM.

Izdaci za unajmljivanje imovine iskazani su u iznosu od 62.977 KM i obuhvataju troškove zakupa za 16 poslovnih prostora.

Izdaci za tekuće održavanje iskazani su u iznosu od 42.171 KM, a najvećim dijelom odnose se na opravku i održavanja vozila (24.569 KM), opravku i održavanje opreme (11.141 KM) i opravku i održavanje zgrada (6.461 KM).

Izdaci za reprezentaciju iskazani su u iznosu od 41.261 KM, od čega se 3.876 KM odnosi na poklon-pakete koji se dodjeljuju kao jednokratna pomoć pripadnicima boračke populacije i za njih je uspostavljena evidencija po primaocima.

Izdaci za rad komisija iskazani su u neto iznosu od 44.000 KM. Naknade za imenovane komisije formirane su na osnovu Uredbe o načinu osnivanja i utvrđivanju visine naknade za rad radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovodilaca federalnih organa državne službe (u daljem tekstu: Uredba)⁸. Imenovani članovi komisija većinom su zaposlenici Ministarstva, u sljedećim komisijama: Komisija za retroaktivne isplate (13.920 KM), Komisija za javne nabavke (9.600 KM), Komisija za nabavku m/v za RVI 100% I grupe (5.800 KM), Disciplinska komisija (3.800 KM), Drugostepena stambena komisija (2.400 KM), Komisija za popis sredstava i obaveza (2.200 KM) i druge. Provedenom revizijom utvrđeno je da obračun i isplata naknada članovima komisija nije imao tretman plaće, kako je to propisano Zakonom o porezu na dohodak⁹. Naknade koje poslodavac isplaćuje zaposleniku za angažovanje izvan redovnog radnog vremena na poslovima koji imaju karakteristike nesamostalne djelatnosti ili pretežno nesamostalne djelatnosti, bilo da se izvršavaju u radno vrijeme ili izvan redovnog radnog vremena, smatraju se oporezivim prihodom po osnovu nesamostalne djelatnosti iz člana 10. stav 2. tačka 3. Zakona i oporezuju se na način propisan članom 27. Zakona. U skladu s tim oporezuju se i naknade koje poslodavac isplaćuje zaposleniku za angažovanje u raznim komisijama vezano za radni ciklus.

Preporuka:

- **obračun poreza na naknade nastale po osnovu nesamostalne djelatnosti vršiti na način propisan Zakonom o porezu na dohodak.**

⁸„Sl. novine FBiH“, br. 48/14, 77/14, 97/14 i 58/15

⁹„Sl. novine FBiH“, br. 10/08, 09/10, 44/11, 07/13 i 65/13

7.1.1.3 Troškovi provođenja revizije iz oblasti boračko-invalidske zaštite u FBiH

Budžetom FBiH za 2019. godinu odobrena su sredstva za potrebe provođenja kontrole zakonitosti iz oblasti boračko-invalidske zaštite (u daljem tekstu: BIZ) za 2019. godinu u iznosu od 1.466.673 KM, a realizovana u iznosu od 1.272.769 KM. Zakonom o provođenju kontrole zakonitosti korištenja prava iz oblasti BIZ-a¹⁰ uređene su faze revizije, imenovanje i nadležnost timova za reviziju, postupak revizije rješenja, koordinacija i izvještavanje. Za realizaciju ovog Zakona Vlada FBiH je donijela Odluku o osiguranju kadrovskih i materijalnih pretpostavki za izvršenje Zakona o provođenju kontrole zakonitosti korištenja prava iz oblasti BIZ-a.

Pravilnik o dopuni Pravilnika o formiranju i radu revizorskih timova za kontrolu i revizorskog tima za koordinaciju, uz prethodnu saglasnost Vlade FBiH, ministar je donio 30. 10. 2017. godine. Njime je utvrđeno da ministar razrješava revizorski tim za kontrolu na prijedlog Revizorskog tima za koordinaciju, kad prestane potreba za angažovanjem. Ministar je 29. 5. 2019. godine donio Rješenja o imenovanju članova Revizorskih timova za kontrolu za tim I i tim II. Rješenje o imenovanju Revizorskog tima za kontrolu I ministar je donio i 28. 8. 2019. godine, po kojem je potvrđen isti sastav članova kao i prethodnim Rješenjem o imenovanju, koji je donesen u maju 2019. godine i on je obavljao provjere svih uvjerenja i dokumentacije na osnovu kojih su priznata prava po propisima iz člana 1. Zakona o provođenju kontrole zakonitosti korištenja prava iz oblasti branilačko-invalidske zaštite do 31. 12. 2019. godine.

Dana 20. 6. 2019. godine ministar je donio novo Rješenje o imenovanju Revizorskog tima za kontrolu II sa imenovanim novim članovima koji su obavljali provjere svih uvjerenja i dokumentacije na osnovu kojih su priznata prava po propisima iz člana 1. Zakona o provođenju kontrole zakonitosti korištenja prava iz oblasti branilačko-invalidske zaštite do 31. 12. 2019. godine.

Putni troškovi za provođenje kontrole zakonitosti korištenja prava iz oblasti BIZ-a iskazani su u iznosu od **22.253 KM**, a čine ih dnevnice za službeni put vozača i inspektora Ministarstva (6.075 KM) i troškovi smještaja (16.178 KM). Kao i prethodnih godina, na troškove smještaja za potrebe revizije za osobe angažovane po osnovu ugovora o djelu nisu obračunati i uplaćeni doprinosi i porez na dohodak, u skladu sa Zakonom o porezu na dohodak, Zakonom o doprinosima i Uredbom o naknadama troškova za službena putovanja.

Ugovorene i druge posebne usluge – troškovi provođenja revizije iz oblasti boračko-invalidske zaštite u FBiH iznose 1.272.769 KM, i odnose se na izdatke za volonterski rad od 41.966 KM, ostale izdatke za druge samostalne djelatnosti i povremeni samostalni rad od 497.297 KM, izdatke za poreze i doprinose od 126.670 KM, izdatke za usluge Instituta za medicinsko vještačenje od 564.832 KM. Ostali izdaci za druge samostalne djelatnosti i povremeni samostalni rad sastoje se od ugovora o djelu (371.369 KM za 58 izvršilaca angažovanih tokom godine za analitičku obradu podataka, posredovanje i koordinaciju, vozače i dr.), naknada za rad na terenu (15.350 KM), naknade i učinka za dva revizorska tima od 1. 1. do 31. 10. 2019. godine (35.132 KM), naknade i učinka za Tim za koordinaciju (75.446 KM, 10.778 KM neto po članu, za vanjske saradnike). **Zaposlenik Ministarstva na poziciji glavnog inspektora ostvario je neto naknadu u iznosu od 10.778 KM kao član Tima za koordinaciju, koja je iskazana na poziciji Izdataka za komisije. Iako su ovi troškovi iskazani u okviru troškova revizije, značajan broj osoba sa kojima su zaključeni ugovori o obavljanju određenih poslova obavljao je poslove i za potrebe Ministarstva.**

Za člana Tima za koordinaciju zaposlenika Ministarstva, Glavnog inspektora, iskazana je neto naknada u iznosu od 10.778 KM, na poziciji Izdataka za komisije.

Izdaci za rad Instituta za medicinsko vještačenje zdravstvenog stanja iznose 703.905 KM. Ministarstvo je u junu 2017. godine zaključilo Aneks ugovora o obavljanju poslova medicinskog vještačenja zdravstvenog stanja u postupku ostvarivanja prava iz oblasti BIZ-a, u kome je za medicinsko vještačenje po Zakonu o provođenju kontrole zakonitosti korištenja prava iz oblasti BIZ-a produžen rok Institutu da izda nalaz i mišljenje na 45 dana i dodatnih 45 dana ukoliko je uložena prigovor. Kao i prethodnih godina, na osnovu priloženih spiskova uz fakture za izvršene poslove medicinskog vještačenja konstatovano je kontinuirano kašnjenje Instituta za medicinsko vještačenje zdravstvenog stanja sa dostavljanjem nalaza i mišljenja.

¹⁰ „Sl. novine FBiH“, br. 70/16, 82/17

U 2019. godini Institut je dostavio Ministarstvu 378 pismenih obavještenja, uz kopije dokaza, o nemogućnosti dostave ličnog uručjenja poziva za medicinsko vještačenje strankama, uz dostavljanje drugog poziva. Nakon što ni drugi poziv nije uručen, Ministarstvo je putem molbe općinskim/gradskim organima poduzimalo daljnje aktivnosti na pronalaženju načina za uručivanje poziva stranci.

Neblagovremeno izvršavanje poslova Instituta za medicinsko vještačenje zdravstvenog stanja i neadekvatno praćenje izvršenja odražava se na neosnovano trošenje budžetskih sredstava s obzirom na to da korisnici za koje se u upravnom rješavanju (kao III faza kontrole zakonitosti) utvrdi da su neosnovano ostvarivali prava, koriste budžetska sredstva do prestanka prava.

Preporuke:

- **na naknade troškova smještaja za osobe angažovane po osnovu ugovora o djelu obračunavati pripadajuće poreze i doprinose, u skladu s važećim propisima;**
- **preduzeti aktivnosti na dosljednom praćenju Ugovora o obavljanju poslova medicinskog vještačenja zdravstvenog stanja sa Institutom za medicinsko vještačenje.**

Vlada FBiH je Zaključkom od 17. 6. 2019. godine usvojila Informaciju o implementaciji Zakona o provođenju kontrole zakonitosti korištenja prava iz oblasti BIZ-a za IV kvartal 2018. godine u okviru kojeg je iskazan Dinamički plan za 2019. godinu. U narednom pregledu iskazan je dinamički plan i realizacija za 2019. godinu po fazama revizije:

Faza revizije	Izvođač	Dinamički plan – broj predmeta	Izvršenje u 2019. godini	Izvršenje (4/3)
1	2	3	4	5
Prva	Revizorski timovi	2.000	236	11,80
Druga	Dostavljanje na Institut za medicinsko vještačenje	4.200	1.065	25,36
	Dati nalazi i mišljenja I Instituta za medicinsko vještačenje	8.400	4.157	49,49
Treća	Upravno rješavanje	7.200	4.875	67,71

Broj predmeta za rješavanje u dinamičkom planu za 2019. godinu nije sačinjen na osnovu preostalih neriješenih predmeta na kraju 2018. godine. Ovo naglašavamo jer plan usvaja Vlada FBiH, kao i troškove koji će nastati po osnovu kontrole zakonitosti korištenja prava iz oblasti BIZ-a.

Prema prezentiranoj Informaciji, koja je pripremljena za Vladu FBiH uz prijedlog zaključaka, do 31. 12. 2019. godine ostao je nekontrolisan 451 predmet (lična invalidnina – 78 predmeta, porodična invalidnina – 124 predmeta, povoljnije penzionisanje – 81 predmet i odlikovanja za 168 predmeta), koji nije bio predmet kontrole i 44 predmeta u kojima je potrebno izvršiti ponovni postupak kontrole, u skladu s presudama nadležnih sudova. **Ne možemo potvrditi da je dinamički plan za 2019. godinu realizovan niti da se mogu opravdati utrošena odobrena sredstva za potrebe provođenja kontrole zakonitosti iz oblasti boračko-invalidske zaštite u 2019. godinu.**

U informacijama o implementaciji Zakona o provođenju kontrole zakonitosti korištenja prava iz oblasti BIZ-a za 2019. godinu, koje su kvartalno dostavljane Vladi FBiH i koje je Vlada prihvatala zaključkom, iskazani su podaci vezani za realizaciju Dinamičkog plana za I, II i III fazu za 2019. godinu. Nije prezentiran Godišnji izvještaj o implementaciji Zakona za 2019. godinu, koji bi obuhvatio zbirne informacije date u kvartalnim izvještajima. U prezentiranoj Informaciji o implementaciji Zakona o provođenju kontrole zakonitosti korištenja prava iz oblasti BIZ-a za period oktobar-decembar 2019. godine prikazan je Dinamički plan revizije za 2020. godinu. U prvoj fazi plana predviđeno je da revizorski tim za koordinaciju izvrši okončanje I faze revizije u predmetima po presudama nadležnih sudova, žalbama, predmetima kojim revizija nije izvršena, revizija predmeta povoljnijeg penzionisanja i drugih slučajeva vezanih za I fazu revizije. U drugoj fazi predviđeno je da Institut za medicinsko vještačenje uradi 5.000, a u trećoj fazi (upravno rješavanje) planirano je ukupno 6.000/7.200 predmeta. Dinamički plan za 2020. godinu usvojen je zaključkom Vlade FBiH 19. 3. 2020. godine, kojim je zaduženo Ministarstvo i Institut za medicinsko vještačenje zdravstvenog stanja da preuzmu organizacione i sve druge radnje i mjere iz svoje nadležnosti u cilju provođenja Dinamičkog plana.

U dosadašnjem periodu implementacije Zakona o provođenju kontrole zakonitosti korištenja prava iz oblasti BIZ-a utrošeno je ukupno 20.253.964 KM, od čega po godinama: u 2010. godini 534.842 KM, 2011. godini 1.893.038 KM, 2012. godini 2.564.547 KM, 2013. godini 2.761.251 KM, 2014. godini 2.799.990 KM, 2015. godini 2.323.842 KM, 2016. godini 2.299.269 KM, 2017. godini 2.215.575 KM, 2018. godini 1.588.841 KM i u 2019. godini utrošeno je 1.272.769 KM.

S obzirom na vrijeme implementacije Zakona o provođenju kontrole zakonitosti korištenja prava iz oblasti BIZ-a i finansijska sredstva koja su utrošena za ovu namjenu, Ministarstvo nije sačinilo Informaciju koja bi obuhvatila efekte ostvarene provedbom Zakona po korisnicima i finansijski efekat implementacije. Ne možemo potvrditi da je na osnovu planiranih i izvršenih aktivnosti, vezanih za implementaciju Zakona, kao i uloženi sredstava, ostvaren očekivani efekat, pogotovo uzimajući u obzir i retroaktivne isplate korisnicima (tačka 7.1.1.4 Izvještaja) i isplate po pravosnažnim sudskim presudama, za korisnike koji su izvedeni iz prava, pa su ponovo vraćeni, zbog neprimjenjivanja odredbi Zakona o upravnom postupku.

Preporuke:

- u skladu sa Zakonom o prijevremenom povoljnijem penzionisanju boraca odbrambeno-oslobodilačkog rata, okončati kontrolu zakonitosti korisnika prava kojima su izdata privremena rješenja;
- sačiniti kompletnu analizu implementacije Zakona o provođenju kontrole zakonitosti korištenja prava iz oblasti BIZ-a za period od 2010. do 2019. godine i dostaviti Informaciju Vladi FBiH.

7.1.1.4 Tekući transferi i drugi tekući rashodi

Tekući transferi i drugi tekući rashodi iskazani su i realizovani u iznosu od 306.701.887 KM, što je 95,34% ukupnih rashoda i izdataka. Tekući transferi odnose se na transfere pojedincima (301.447.135 KM) i transfere neprofitnim organizacijama (3.407.600 KM). Drugi tekući rashodi – Izdaci za izvršenje sudskih presuda i rješenja o izvršenju iznose 1.847.152 KM.

Pregled planiranja i realizacije tekućih transfera dat je u tabeli:

u KM

R. br.	Naziv transfera	Odobreno za 2019. god.	Realizacija u 2019. god.	Realizacija u 2018. god.	Izvršenje (4/3)(%)
1	2	3	4	5	6
1.	Transfer pojedincima za invalidnine	274.600.000	274.538.606	279.522.223	100%
2.	Transfer pojedincima za implementaciju Zakona o posebnim pravima dobitnika ratnih priznanja	16.000.000	15.112.928	15.304.071	94%
3.	Transfer pojedincima za pomoć u liječenju boraca	2.100.000	2.100.000	1.999.497	100%
4.	Transfer za implementaciju Zakona o pravima demobiliziranih branilaca i članova njihovih porodica – novčana egzistencijalna naknada	23.800.000	9.695.601	0	41%
5.	Transfer neprofitnim organizacijama	500.000	500.000	270.000	100%
6.	Transfer neprofitnim organizacijama – udruženja proistekla iz posljednjeg odbr.-oslobodilač. rata	460.000	460.000	460.000	100%
7.	Transfer neprofitnim organizacijama za podršku fondaciji za stambeno zbrinjavanje RVI i boračke populacije	675.000	675.000	675.000	100%
8.	Transfer za sufinansiranje troškova sahrana i dženaza pripadnika boračkih populacija	1.000.000	927.600	649.800	93%
9.	Transfer za obilježavanje značajnih datuma	300.000	300.000	299.292	100%
10.	Transfer za sufinansiranje izgradnje spomen-obilježja, uređivanje mezarja i grobalja	150.000	150.000	150.000	100%
11.	Tekući transferi neprofitnim organizacijama: Savezu logoraša BiH, Hrvatskoj udruzi logoraša Domovinskog rata u BiH, IDA – istraživačko dokumentacionih aktivnosti i zaštita žrtava svjedoka genocida	395.000	395.000	0	100%

R. br.	Naziv transfera	Odobreno za 2019. god.	Realizacija u 2019. god.	Realizacija u 2018. god.	Izvršenje (4/3)(%)
12.	Tekući transfer pojedincima za pomoć u zapošljavanju boračkih kategorija putem boračkih zadruga	0	0	2.000.000	-
13.	Tekući transfer pojedincima za rješavanje socijalno-statusnih pitanja branilaca i njihovih porodica	0	0	8.207.925	-
Ukupno (1-13):		319.980.000	304.854.735	309.537.808	95%
14.	Drugi tekući rashodi – Izdaci za izvršenje sudskih presuda i rješenja o izvršenju zaposlenicima	97.258	97.182	73.162	100%
15.	Drugi tekući rashodi – Izdaci za izvršenje sudskih presuda i rješenja o izvršenju korisnicima iz oblasti BIZ-a	1.560.000	1.544.645	1.044.800	99%
16.	Drugi tekući rashodi – Izdaci za izmirenje sudskih presuda i rješenja o izvršenju – Vansudska nagodba	206.674	205.325	0	
Ukupno (1-16):		321.843.932	306.701.887	310.655.770	95%

Transfer pojedincima za invalidnine realizovan je u iznosu od 274.538.606 KM. Prema prezentiranim podacima, broj korisnika u decembru 2019. godine (84.029), smanjen je za 1.600 korisnika u odnosu na decembar prošle godine (85.629). Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o pravima boraca i članova njihovih porodica¹¹ utvrđeno je da će se visina osnovice usklađivati sa odredbama Zakona o budžetima u FBiH, a da će se za obračun i isplatu mjesečnih novčanih naknada primjenjivati koeficijent u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH. U skladu s tim, Vlada FBiH je 12. 9. 2019. godine donijela Odluku o utvrđivanju osnovice za određivanje visine mjesečnih novčanih naknada korisnika BIZ-a u FBiH (invalidnina), za 2019. godinu u iznosu od 867,50 KM i Odluku o utvrđivanju koeficijenta za obračun i isplatu mjesečnih novčanih naknada korisnika BIZ-a u FBiH (invalidnina) za 2019. godinu od 0,979736, kao i prethodne godine. Odlukama je utvrđeno da se primjenjuju od 1. 1. 2019. godine, u skladu s raspoloživim sredstvima Budžeta FBiH.

U skladu s članom 54. Zakona o pravima boraca i članova njihovih porodica Ministarstvo vrši nadzor nad provođenjem zakona i propisa, izdaje obavezne instrukcije i vrši neposredni upravni nadzor i kontrolu namjenskog trošenja sredstava namijenjenih za ostvarivanje prava po ovom Zakonu. S tim u vezi, u Ministarstvu je organizovan Inspektorat, čiji zadatak je kontrola provođenja zakona i drugih propisa iz oblasti BIZ-a. Obračun invalidnina u 2019. godini vršio se putem Informatičkog sistema za pitanja boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata (ISVDV). Obaveza obračuna lične i porodične invalidnine korisnika prava u nadležnosti je općinskih organa, koji pokreću obračun posljednji dan u mjesecu za koji se naknada obračunava i isplaćuje, nakon čega kanton pregleda i prihvati obračun. Nakon toga, kontrolu izvrši i obračun prihvati ovlašteni zaposlenik Ministarstva. Postoji opcija za korigovanje obračuna. Na osnovu Rješenja o prestanku prava i FMB 2 obrasca, nadležni zaposlenik može korisnika skinuti sa spiska za isplatu.

Ministar je u novembru 2016. godine donio Pravilnik o pristupu ISVDV sistemu, instrukcije o načinu obračuna i isplate mjesečnih sredstava invalidnine i Uputstvo o načinu isplate novčanih primanja i vođenja evidencija o korisnicima prava na invalidninu, kao i izvršenim isplatama iz sredstava Budžeta FBiH. Po ovom Uputstvu dužni su postupati svi općinski i kantonalni organi nadležni za oblast boračko-invalidske zaštite, Služba za BIZ u Brčko distriktu BiH i resorno Ministarstvo. Njime su utvrđene obaveze i postupanje, kao i redoslijed radnji svih korisnika, vezano za korištenje ISVDV-a, tako i za dostavu potrebne potpisane i ovjerene dokumentacije u papirnoj formi. **Nisu prezentirana posebna ovlaštenja koje je osobama koje imaju pristup ISVDV-u dao ministar na svim nivoima (općina, kantoni, Ministarstvo), niti izjave o zaštiti službenih podataka koje su trebali potpisati ovlašteni zaposlenici, u skladu sa Pravilnikom.**

¹¹ „Sl. novine FBiH“, br. 33/04, 56/05, 70/07, 9/10, 90/17

Uvidom u bazu podataka, na likvidacionim kartonima korisnika prava evidentira se datum obrade, iznos obračuna, iznos obustave, iznos isplate, za koji je mjesec isplata, šifra banke i broj računa. Tu su iskazani povrati ako su izvršeni u periodu 2017–2019. godine i retroaktivne isplate. U likvidacionim kartonima, pod „ostale naknade“ uneseni su podaci o isplaćenju glavnici, kamati i sudskim troškovima. Povrati koji se odnose na ranije godine ne mogu se iskazati.

U skladu sa Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o pravima boraca i članova njihovih porodica, koji je stupio na snagu 23. 11. 2017. godine, Ministarstvo je uspostavilo Jedinostveni registar koji se sastoji od popisa boraca i popisa korisnika prava iz oblasti BIZ-a, koja se finansiraju iz federalnog budžeta. Jedinostveni registar predstavlja skup svih boraca, skup podataka o korisnicima prava, kao i obradu podataka o svim borcima i novčanim i drugim primanjima po osnovu pripadnosti boračkoj populaciji.

Preporuka:

- **u skladu s utvrđenim nadležnostima o nadzoru nad provođenjem Zakona o pravima boraca i članova njihovih porodica, Ministarstvo treba pratiti provođenje akata na nižim nivoima vlasti.**

Od ukupnog iznosa isplaćenih invalidnina za 2019. godinu, iznos od 10.062.862 KM odnosi se na retroaktivne isplate. Naime, Ministarstvo je provodeći kontrolu u 2014. godini za veliki broj korisnika donijelo rješenja o prestanku prava na naknadu u skladu s članom 7. stav (3) Zakona o provođenju kontrole zakonitosti korištenja prava iz oblasti BIZ-a, u kome je navedeno da kada nadležna komisija Instituta za medicinsko vještačenje utvrdi, Ministarstvo će u postupku revizije ukinuti rješenje sa danom donošenja novog rješenja i samo riješiti upravnu stvar, bez pozivanja korisnika prava po bilo kojem osnovu. Korisnici su tužili Ministarstvo, a sudovi su presuđivali u njihovu korist, s obzirom na to da su povrijeđene odredbe upravnog postupka, jer se u skladu sa Zakonom o upravnom postupku nije korisniku omogućilo učestvovanje u postupku. Da bi se spriječio obračun zateznih kamata i sudskih troškova u ovim slučajevima, ministar je imenovao Komisiju za rješavanje pitanja retroaktivnih isplata novčanih naknada po federalnim propisima iz oblasti branilačko-invalidske zaštite u 2019. godine. Zadatak komisije bio je da razmotri svaki pojedinačni zahtjev nadležnog prvostepenog organa za BIZ, koji se odnosi na retroaktivne isplate korisnicima po presudama ili u drugim slučajevima, te da nakon razmatranja opravdanosti dostavljenog zahtjeva obavijesti nadležni prvostepeni organ o daljem postupanju. U toku godine komisija je primila 3.097 zahtjeva za retroaktivnu isplatu, od čega su riješili 2.757 zahtjeva, na dodatnu provjeru Inspektoratu je poslano 112 zahtjeva, nepotpunih je bilo 50, odbijenih 94 i u procesu obrade 84 zahtjeva. Zahtjev za saglasnost ministru podnosio je predsjednik Komisije. Ove isplate su iskazane u likvidacionim kartonima korisnika, pod „Retroaktivni obračun“, a pod kategoriju primanja navedeno je „Rješavanje sudskog spora – presude“ i ukupan iznos isplate za mjesec kada je isplata izvršena, ali nije navedeno na koji period se isplata odnosi. Ukupno odobrena retroaktivna isplata iznosi 21.636.769 KM, od čega je isplaćeno u 2018. i 2019. godini ukupno 17.800.004 KM, dok je u 2020. godini ostalo da se isplati 3.836.765 KM.

Transfer pojedincima za implementaciju Zakona o posebnim pravima dobitnika ratnih priznanja¹² realizovan je u iznosu od 15.112.928 KM. Broj korisnika u decembru 2019. godine (4.841) manji je za 30 u odnosu na decembar prošle godine (4.871). Vlada FBiH je 12. 9. 2019. godine donijela Odluku o utvrđivanju osnovice za isplatu mjesečnih novčanih naknada dobitnika ratnih priznanja i odlikovanja i članova njihovih porodica u 2019. godini u iznosu od 641,66 KM i Odluku o utvrđivanju koeficijenta za obračun i isplatu mjesečnih naknada od 0,979727, koje su ostale na visini utvrđenoj za 2018. godinu.

Uvidom u bazu podataka – likvidacione kartone korisnika novčanog dodatka konstatovano je da su evidentirani obračunati iznosi, isplate, kao i povrati sredstava za koje su izvršene uplate u periodu 2017–2019. godine. Nisu preuzeti podaci iz stare baze podataka i nisu evidentirani povrati iz prethodnih godina. Stanje iskazano u pomoćnim evidencijama odgovara stanju iskazanom u Glavnoj knjizi.

¹² „Sl. novine FBiH“, br. 33/04, 56/05, 70/07, 9/10, 90/17

Tekući transfer pojedincima za pomoć u liječenju boraca iskazan je u iznosu od 2.100.000 KM. Odluku o usvajanju Programa utroška sredstava, sa kriterijima raspodjele sredstava transfera za 2019. godinu, Vlada FBiH je donijela 13. 3. 2019. godine u iznosu od 1.500.000 KM, a Odluku o izmjeni i dopuni Odluke o usvajanju Programa utroška sredstava, sa utvrđenim općim i posebnim kriterijima raspodjele, 23. 12. 2019. godine na iznos od 2.100.000 KM. Ministar je donio Pravilnik o posebnim kriterijima, uslovima, načinu i postupku odobravanja jednokratne novčane pomoći za liječenje ratnih vojnih invalida i demobilisanih branilaca i članova njihove uže porodice, članova porodica šehida i poginulih branilaca u 2019. godini kojim je utvrđeno 15 vrsta bolesti i šest grupa jednokratne pomoći, zavisno od težine oboljenja, raspoloživih sredstava i broja ukupno podnesenih zahtjeva. Postupak pregledanja prijava i utvrđivanja prijedloga raspodjele sredstava u skladu sa općim i posebnim kriterijima izvršila je nadležna Grupa za praćenje rada ljekarskih komisija i pomoć u liječenju pri Sektoru za upravno rješavanje Ministarstva. Javni poziv za ostvarivanje prava objavljen je 15. 3. 2019. godine, uz mogućnost prijave do 31. 10. 2019. godine. Prema prezentiranim podacima, zaprimljeno je 7.606 zahtjeva, od kojih je za 5.395 odobrena pomoć, a za 2.211 zahtjeva je utvrđeno da nisu blagovremeni ili nisu ispunjeni kriteriji iz Odluke i Javnog poziva, o čemu su stranke obaviještene pismenim putem. Imenovana je komisija za nadzor i provjeru programskog utroška sredstava 18. 3. 2019. godine, koja je kvartalno vršila, metodom uzoraka, pregled 70 dostavljenih zahtjeva i priložene dokumentacije i konstatovala namjenski utrošak sredstava transfera.

Transfer za implementaciju Zakona o pravima demobiliziranih branilaca i članova njihovih porodica – novčana egzistencijalna naknada realizovan je u iznosu od 9.695.601 KM, za koji su rebalansom budžeta FBiH odobrena sredstva u iznosu od 25.000.000 KM. U skladu sa Zakonom o pravima demobiliziranih branilaca i članova njihovih porodica¹³, koji je počeo sa primjenom 1. 7. 2019. godine, priznato je pravo na novčanu egzistencijalnu naknadu koja se odobrava po osnovu zahtjeva dostavljenog općinskoj Službi nadležnoj za branilačko-invalidsku zaštitu. Vlada FBiH je utvrdila koeficijent 1 (jedan) za obračun i isplatu mjesečne novčane egzistencijalne naknade demobiliziranim braniocima i članovima njihovih porodica za III i IV kvartal 2019. godine. Nadležna općinska služba za boračko-invalidsku zaštitu dužna je provesti upravni postupak i donijeti rješenje po zahtjevu stranke, u skladu s odredbama Zakona o upravnom postupku. Odsjek za pitanja evidencija iz oblasti vojne obaveze – Komisija za reviziju – provodi postupak revizije i može dati saglasnost na prvostepeno rješenje ukoliko ocijeni da je ono zakonito i pravilno doneseno, ili može poništiti i vratiti na ponovno rješavanje prvostepenom organu ako ocijeni da rješenje sadrži formalne-pravne nedostatke. Za rješenje na koje je data saglasnost nadležna općinska služba za boračko-invalidsku zaštitu dužna je unijeti osnovne podatke koje su neophodni za isplatu u ISVDV sistem, skenirati rješenje i proglasiti ga izvršnim u ISVDV sistemu, kako bi korisnik mogao ostvariti naknadu koja mu pripada po rješenju. U odabranom uzorku isplata novčane egzistencijalne naknade, općinske službe su izdale rješenja na osnovu potrebne dokumentacije, koja su unesena u ISVDV sistem nakon što su potvrđena revizijom. Zahtjevi pristižu i obrađuju se i vrše se revizije, tako da broj korisnika raste svaki mjesec, pa na kraju godine imamo 12.300 korisnika koji primaju novčanu egzistencijalnu naknadu. Kontrolu namjenskog trošenja sredstava vršit će Ministarstvo putem inspekcijskog nadzora, nakon okončanja postupka revizije, u vezi s čim će Inspektorat Ministarstva najmanje jedanput u šest mjeseci izvještavati ministra. U 2019. godini izvršen je inspekcijski nadzor i dostavljen izvještaj ministru za gradove Livno i Goražde, te općine Čitluk i Kupres.

Tekući transfer neprofitnim organizacijama za podršku Fondaciji za stambeno zbrinjavanje RVI i boračku populaciju odobren je i realizovan je u iznosu od 675.000 KM. Odluku o usvajanju Programa utroška sredstava transfera donijela je Vlada FBiH 22. 8. 2019. godine, za dodjelu sredstava korisniku po zahtjevu na osnovu usvojenog Programa rada Fondacije za 2019. godinu. Sredstva su korisniku doznačena 8. 10. 2019. godine. Proceduru odabira i dodjele sredstava vršila je Fondacija. U skladu s Odlukom o usvajanju programa utroška sredstava, Fondacija je trebala do kraja 2019. godine dostaviti konačan izvještaj o realizaciji sredstava. Nije predviđeno potpisivanje ugovora sa Fondacijom niti vršenje nadzora nad utroškom sredstava. Izvještaj o radu nije dostavljen Ministarstvu u propisanom roku i ne sadrži informacije o realizaciji budžetskih

¹³ „Sl. novine FBiH“, br. 54/19

sredstava iz 2019. godine jer je iznos realizovanih sredstava manji od naplaćenog iznosa od povrata kredita i kamate u toku godine.

U skladu sa Zakonom o udruženjima i fondacijama, Komisiju za upravno-finansijski nadzor nad radom Fondacije formirao je ministar i ona je 31. 10. 2019. godine sačinila konačan izvještaj o radu Fondacije. U izvještaju su navedeni nalazi sa preporukama, a najznačajniji su: Programom rada za 2020. godinu jasno odrediti prioritete i procjenu rizika i broj nerealizovanih zahtjeva iz 2019. godine, kao i procjenu zahtjeva za 2020. godinu; Finansijski plan za 2020. godinu sačiniti na osnovu realizacije 2019. godine i stvarnih potreba troškova za rad Fondacije; objaviti javni poziv i za dodjelu bespovratnih sredstava da bi se obezbijedila transparentna raspodjela, te urediti kriterije za dodjelu tih sredstava u skladu sa mjesečnim primanjima po članu domaćinstva da se ograniči pravo na ova sredstava; knjiženje poslovnih promjena evidentirati u skladu sa MRS-om 20 – Računovodstvo državnih bespovratnih davanja i objavljivanja državne pomoći; direktor da donese osnovicu za bruto satnicu i Vlada FBiH odluku o visini naknade članovima Upravnog odbora, te poduzeti aktivnosti na naplati potraživanja od radnika.

U periodu od 2002. godine ovoj Fondaciji iz Budžeta FBiH doznačeno je 16.502.811 KM, a ukupno plasirano do kraja 2019. godine 34.263.960 KM (odobreni su krediti za 2.682 korisnika u ukupnom iznosu od 31.714.000 KM i bespovratna sredstva za 879 korisnika u ukupnom iznosu od 2.549.960 KM).

Finansijskim planom za 2019. godinu predviđeno je na ime pomoći u rješavanju stambenih pitanja boračke populacije putem kredita 2.600.000 KM (realizovano 2.000.000 KM) i bespovratnih sredstava 250.000 KM (realizovano 250.000 KM). S obzirom na to da su povrati po osnovu kredita i kamate u toku 2019. godine iznosili 2.311.950 KM, nije bilo ni potrebe za sredstva iz Budžeta FBiH.

U skladu s Programom utroška sredstava, Fondacija nije dostavila konačan izvještaj o realizaciji dodijeljenog transfera do kraja 2019. godine, niti su Programom predviđene mjere za nenamjenski utrošak. Izvršen je upravno-finansijski nadzor nad radom Fondacije, u skladu sa Zakonom o udruženjima i fondacijama i date su preporuke za koje nije utvrđen rok postupanja niti je dostavljen izvještaj o realizaciji preporuka. Sredstva koja Fondacija obezbijedi u toku godine na osnovu povrata kredita i kamata su značajna, tako da ne možemo potvrditi opravdanost budućeg finansiranja ovog transfera iz Budžeta FBiH.

Preporuke:

- *osigurati nadzor nad namjenskim utroškom sredstava po Programu utroška sredstava „Tekući transferi neprofitnim organizacijama – za podršku Fondaciji za stambeno zbrinjavanje RVI i boračku populaciju“, koja nisu opravdana konačnim Izvještajem o realizaciji sredstava u utvrđenom roku;*
- *osigurati realizaciju preporuka po izvršenom upravno-finansijskom nadzoru nad radom Fondacije za pružanje pomoći u rješavanju stambenih pitanja pripadnika boračkih populacija i raspodjele kreditnih i bespovratnih sredstava, u skladu sa Zakonom o udruženjima i fondacijama.*

Tekući transfer neprofitnim organizacijama udruženja – udruge proistekle iz posljednjeg odbrambeno-oslobodilačkog/domovinskog rata realizovan je u iznosu od 460.000 KM, koliko je i odobreno Budžetom FBiH za 2019. godinu. Program utroška sredstava sa kriterijima raspodjele sredstava Vlade FBiH je usvojila 18. 4. 2019. godine i njime su definisani opći kriteriji za odobrenje sredstava – kvalitet i cilj programa, finansijski plan, visina učešća vlastitih sredstava, povećanje zaposlenosti, broj članstva, uslovi rada udruženja, originalnost projekta u smislu poboljšanja uslova života i rada boračkih populacija, očekivani učinak od značaja za FBiH i BiH. **Uvidom u zahtjeve aplikantata, bodovane na osnovu općih i posebnih kriterija, te potkriterija za raspodjelu sredstava, koji nisu mjerljivi, konstatovali smo da je najmanje 50% bodova zasnovano na subjektivnoj ocjeni komisije, što onemogućava objektivnu ocjenu zahtjeva i transparentan izbor korisnika sredstava.**

Na osnovu javnog poziva raspoređena su redovna sredstva u iznosu od 280.000 KM za devet udruženja u pojedinačnim iznosima od 19.000 KM do 45.000 KM, dok su po odlukama ministra interventna sredstva u iznosu od 80.000 KM raspodijeljena za 21 udruženje u pojedinačnim iznosima od 1.000 KM do 15.000 KM.

Udruženjima HVIDR-a Mostar i Savezu RVI FBiH dodijeljeno je 100.000 KM za sufinansiranje troškova održavanja Sportskih igara (40.000 KM + 60.000 KM), koji su definisani Programom utroška sredstava. Sa svim korisnicima potpisani su ugovori, kojima je predviđeno dostavljanje detaljnog izvještaja o utrošku odobrenih sredstava, sa kompletnom finansijskom dokumentacijom.

Provedenom revizijom konstatovali smo da dodijeljena redovna sredstva nisu u svim slučajevima utrošena u skladu s potpisanim ugovorima, kojima je predviđeno da se 50% sredstava utroši direktno za ciljeve projekta ili opće programske zadatke, a 50% na materijalne/redovne troškove rada udruženja. Sredstva dodijeljena pojedinim udrugama u cijelom iznosu su utrošena na redovne materijalne troškove udruženja (komunalne usluge, plaće, naknade, nabavke materijala i održavanja i sl.).

Transfer za sufinansiranje izgradnje spomen-obilježja, uređenja mezarja i grobalja realizovan je u iznosu od 150.000 KM. Program utroška sredstava sa kriterijima raspodjele sredstava usvojen je Odlukom Vlade FBiH od 18. 4. 2019. godine i njime su definisani opći kriteriji za odobrenje sredstava – historijski značaj projekta/programa za širu društvenu zajednicu državnog, federalnog, kantonalnog ili općinskog nivoa; kvalitet projekta; vrijednost projekta; visina učešća vlastitih sredstava za aplicirani projekt. **Konstatovali smo da je najmanje 55% bodova zasnovano na subjektivnoj ocjeni komisije, što onemogućava transparentan izbor dobitnika sredstava.**

Na osnovu javnog poziva dodijeljena su redovna sredstva u ukupnom iznosu od 110.000 KM za 25 korisnika, u pojedinačnim iznosima od 2.000 KM do 10.000 KM, dok su po odlukama ministra interventna sredstva u ukupnom iznosu od 40.000 KM dodijeljena za 14 korisnika, u pojedinačnim iznosima od 1.000 KM do 8.000 KM. Sa svim korisnicima potpisani su ugovori, kojima je predviđeno dostavljanje detaljnog izvještaja o utrošku odobrenih sredstava, sa kompletnom finansijskom dokumentacijom. **Provedenom revizijom konstatovali smo da se izvještaji nisu dostavljali u ugovorenom roku, tri korisnika nisu dostavila izvještaj, a osam ih je tražilo prolongiranje roka za dostavljanje izvještaja. Komisija za nadzor utroška sredstava po metodi uzorka je obavila terenske posjete da kontroliše nadzor utroška sredstava u skladu sa ugovorom sa korisnicima i potvrdila namjenski utrošak.**

Transfer za obilježavanje značajnih datuma realizovan je u iznosu od 300.000 KM. Program je usvojen Odlukom Vlade FBiH od 25. 4. 2019. godine. Na osnovu javnog poziva raspodijeljena su redovna sredstva u ukupnom iznosu od 220.000 KM za 31 korisnika, u iznosima od 1.000 KM do 20.000 KM, a po odlukama ministra dodijeljena su interventna sredstva u ukupnom iznosu od 80.000 KM za 41 korisnika, u iznosima od 1.000 KM do 5.000 KM. Sa svim korisnicima potpisani su ugovori, kojima je predviđeno dostavljanje detaljnog izvještaja o utrošku odobrenih sredstava, sa kompletnom finansijskom dokumentacijom. Svi korisnici su dostavili izvještaje o utrošku sredstava i komisija ih je pregledala i sačinila službene zabilješke o izvršenoj kontroli sa kompletnom finansijskom dokumentacijom korisnika u prilogu, a za sedam udruženja koja su dobila više od 6.000 KM redovnih sredstava komisija je izvršila terensku posjetu i sačinila zapisnik, u skladu sa Smjernicama Federalnog ministarstva finansija o minimalnim standardima dodjele budžetskih sredstava putem transfera i subvencija u Federaciji Bosne i Hercegovine¹⁴.

Za sve transfere, realizovane putem javnih poziva, transparentno su objavljeni korisnici na web-stranici Ministarstva.

Odlukama ministra, sredstva interventne rezerve u ukupnom iznosu od 200.000 KM na nivou Ministarstva dodijeljena su najvećim dijelom za finansiranje rada i redovnih aktivnosti udruženja, finansiranih putem sredstava predviđenih javnim pozivom po Programima Vlade FBiH, što ukazuje da se nisu dodjeljivala za hitne i nepredviđene slučajeve, kako je to predviđeno programima utroška (za Tekući transfer neprofitnim organizacijama udruženja – udruge proistekle iz posljednjeg odbrambeno-oslobodilačkog/domovinskog rata 80.000 KM, za Transfer za sufinansiranje izgradnje spomen-obilježja, uređenja mezarja i grobalja 40.000 KM i za Transfer za obilježavanje značajnih datuma 80.000 KM). S obzirom na to da Zakonom o izvršavanju Budžeta za 2019. godinu nije regulisana kategorija interventnih sredstava, smatramo da ne postoji zakonski osnov za ovakav način planiranja i raspodjele sredstava, jer ona predstavljaju jednu vrstu tekuće rezerve za koju je planiranje i raspodjela regulisana Zakonom o budžetima u FBiH i Zakonom o izvršavanju Budžeta FBiH za 2019. godinu. Kada je u pitanju hitnost i nepredviđenost, u Budžetu FBiH planira se pozicija „tekuće rezerve“, a dodjela ovih sredstava propisana je posebnom procedurom, tako da smatramo da ova sredstva na neki način imaju tretman tekuće rezerve i ne treba ih na ovakav način planirati.

¹⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 15/18

Preporuke:

- **programom utroška sredstava utvrditi mjerljive kriterije na osnovu kojih će se izvršiti pravična raspodjela transfera udruženjima i sufinansiranje izgradnje spomen-obilježja, uređenja mezarja i grobalja, te ugovorima jasno definisati namjenu, pravdanje i postupanja u slučaju nenamjenskog utroška;**
- **preispitati opravdanost planiranja i realizacije interventnih sredstava kod donošenja i usvajanja programa utroška sredstava tekućih transfera, u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Zakonom o izvršavanju budžeta za godinu za koju se planira realizacija transfera.**

Transfer za neprofitne organizacije – pravna pomoć pripadnicima boračke populacije iznosi 500.000 KM, od čega je 360.000 KM dodijeljeno Fondaciji za pravnu pomoć (Fondacija) i 150.000 KM Zakladi za pružanje pravne pomoći (Zaklada). Program utroška sredstava usvojen je Odlukom Vlade FBiH, a cilj je pružanje podrške i finansijske pomoći Fondaciji i Zakladi, na način da se odobrena sredstva u iznosu od 90% koriste za sufinansiranje pravne pomoći pripadnicima boračke populacije, u skladu sa Pravilnikom o kriterijima za dodjelu sredstava za pružanje pravne pomoći pripadnicima boračke populacije koji donosi Upravni odbor Fondacije, odnosno Upravno vijeće Zaklade, a 10% od odobrenog iznosa za sufinansiranje tekućih troškova Fondacije, odnosno Zaklade.

Ministarstvo sredstva dodjeljuje Fondaciji i Zakladi, koje na osnovu svojih Pravilnika o kriterijima dodjeljuju sredstva podnosiocima zahtjeva. Ministar je sa Fondacijom i Zakladom zaključio ugovore o dodjeli sredstava i njihovom namjenskom utrošku, uz obavezu da, u skladu sa potpisanim ugovorima, dostave Ministarstvu kvartalne izvještaje o utrošku sredstava (Odluka o dodjeli sredstava i dokaz o uplati sredstava).

Fondacija je u dostavila izvještaje o utrošku za prva III kvartala i priložila Odluke o odobravanju novčane pomoći i naloge za plaćanje za 138 korisnika u ukupnom iznosu od 237.500 KM. Sredstva za IV kvartal doznačena su 28. 1. 2020. godine, ali izvještaj o utrošku je dostavljen tek 10. 4. 2020. godine za dodjelu sredstava za 36 korisnika. **Zaklada** je dostavila izvještaje o utrošku za prva III kvartala, sa priloženim odlukama i nalogima za plaćanje za 74 korisnika u ukupnom iznosu od 108.500 KM. Za posljednji kvartal dostavljen je izvještaj 29. 4. 2020. godine o dodjeli sredstava za 38 korisnika po 1.000 KM isti dan kad je i izvještaj dostavljen. **Fondacija i Zaklada nisu dostavile izvještaje u predviđenim rokovima u skladu s Programom Vlade FBiH, a Ministarstvo nije izvršilo kontrolu nad realizacijom odobrenih sredstava, u skladu s potpisanim ugovorom sa korisnicima.**

Preporuka:

- **izvršiti nadzor nad utroškom odobrenih sredstava Fondaciji za pravnu pomoć i Zakladi za pružanje pravne pomoći i, u skladu sa zaključenim ugovorima.**

Transfer za sufinansiranje troškova sahrana i dženaza pripadnika boračke populacije realizovan je u iznosu od 927.600 KM, a Budžetom FBiH za 2019. godinu za ove namjene je odobreno 1.000.000 KM. Program utroška sredstava usvojen je odlukama Vlade FBiH 13. 3. 2019. godine i Izmjenom odluke Vlade FBiH, kojim je uvećan za 600.000 KM 23. 12. 2019. godine, a cilj je pomoć u sufinansiranju troškova sahrana i dženaza pripadnika branilačkih populacija, u slučajevima kada nije ostvarena pomoć po tom osnovu od drugog državnog organa ili institucije, odnosno pravnog lica. Prema Izvještaju o radu Komisije za raspodjelu sredstava za sufinansiranje troškova sahrana i dženaza pripadnika boračke populacije i članova njihovih porodica, za 2.319 osoba dodijeljena je jednokratna pomoć u iznosu od 400 KM. Za utrošak ovih sredstava nije predviđen nadzor Programom utroška sredstava.

Tekući transferi neprofitnim organizacijama – Savezu logoraša BiH, Hrvatskoj udruzi logoraša domovinskog rata u BiH, „IDA – istraživačko-dokumentacionih aktivnosti i zaštita žrtava svjedoka genocida“ realizovan je u iznosu od 395.000 KM, koliko je odobreno Budžetom FBiH. Program utroška sredstava usvojen je Odlukom Vlade FBiH 18. 4. 2019. godine za programe i projekte kako slijedi:

(u KM)

R/b	Naziv programa	Svrha programa	Naziv korisnika sredstava	Iznos sredstava
1.	Finansiranje rada Saveza logoraša BiH na projektu provedbe Odluke MSP-a	Finansijska podrška Savezu logoraša u provedbi odluke MSP-a	Savez logoraša Bosne i Hercegovine	180.000
2.	Finansiranje rada Hrvatske udruge logoraša domovinskog rata u BiH na projektu provedbe Odluke MSP-a	Finansijska podrška Hrvatskoj udruzi logoraša domovinskog rata u BiH na provedbi odluke MSP-a	Hrvatska udruga logoraša domovinskog rata u BiH	85.000
3.	Istraživačko-dokumentacione aktivnosti i zaštita žrtava i svjedoka genocida	Provedba Projekta istraživačko-dokumentacionih aktivnosti s ciljem zaštite žrtava i svjedoka genocida aktivnom presudom Međunarodnog suda pravde u Hagu	Udruženje žrtava i svjedoka genocida	130.000
UKUPNO:				395.000

Programom je utvrđeno da su korisnici sredstava obavezni dostavljati Ministarstvu kvartalne izvještaje o utrošku sredstava, a najkasnije 15 dana nakon završetka kvartala, te da dodijeljena sredstva koriste namjenski i da dostave izvještaj sa kompletnom dokumentacijom kojom se dokazuje namjenski utrošak sredstava najkasnije do 15. 2. naredne godine. **Programom utroška sredstava nije predviđen komisijski nadzor nad namjenskim utroškom niti kontrola na terenu.**

Uvidom u dokumentaciju ustanovili smo da je Savez logoraša BiH dostavio izvještaje za sve kvartale sa kašnjenjem, a završne izvještaje tek 15. 5. 2020. godine. Hrvatska udruga logoraša domovinskog rata u BiH dostavila je izvještaje u predviđenom roku i završni izvještaj 20. 2. 2020. godine, dok je Udruženje žrtava i svjedoka genocida dostavilo izvještaj za IV kvartal 10. 2. 2020. godine, a završni izvještaj 23. 4. 2020. godine. U dostavljenim izvještajima iskazani su troškovi naknada uposlenicima ili po ugovoru o djelu angažovanim licima, režijski troškovi, troškovi putovanja i drugi troškovi redovnog poslovanja udruženja. Dostavljeni izvještaji ne potvrđuju da su sredstva namjenski utrošena u svrhu finansiranja određenu Programom Vlade FBiH, a Ministarstvo nije izvršilo nadzor nad utroškom.

Preporuke:

- **programom utroška sredstava utvrditi svrhu finansiranja, te ugovorima jasno definisati namjenu, pravdanje utroška i postupanja u slučaju nenamjenskog utroška;**
- **izvršiti nadzor nad utroškom odobrenih sredstava Programom utroška sredstava „Tekući transferi neprofitnim organizacijama – Savezu logoraša BiH, Hrvatskoj udruzi logoraša Domovinskog rata u BiH, IDA – istraživačko-dokumentacionih aktivnosti i zaštita žrtava svjedoka genocida“.**

Tekući transfer pojedincima – Transfer za pomoć u zapošljavanju boračkih kategorija putem boračkih zadruga odobren je Budžetom FBiH za 2018. godinu i realizovan u iznosu od 2.000.000 KM putem boračkih zadruga za 124 korisnika. Ministar je imenovao Komisiju 21. 12. 2018. godine za vršenje kontrole utroška sredstava „Tekući transferi pojedincima – Transfer za pomoć u zapošljavanju boračkih kategorija putem boračkih zadruga“ u 2018. godini. Komisija je sačinila izvještaj o radu i dostavila ga ministru, a 19. 7. 2019. godine izvršila je nadzor za sve zadruge koje su dobile sredstva u 2018. godini. Komisija je u izvještaju konstatovala da je 88 zadruga namjenski utrošilo sredstva, pet zadruga djelimično je opravdalo sredstva, šest zadruga nije dostavilo izvještaj o utrošku, šest zadruga nije u potpunosti utrošilo sredstva, dok 19 zadruga nije namjenski utrošilo sredstva. Potpisanim ugovorom sa korisnicima definisano je da, ukoliko se utvrdi nenamjenski utrošak, Ministarstvo ima pravo na jednostrani raskid ugovora, čime je korisnik dužan izvršiti povrat sredstava u roku od 30 dana od prijema izjave o raskidu Ugovora. **Komisija je predložila da se korisnicima koji su nenamjenski utrošili sredstva u ukupnom iznosu od 339.000 KM pošalje dopis sa instrukcijama za povrat sredstava. Do okončanja revizije dopisi nisu dostavljeni korisnicima i Ministarstvo nije poduzelo aktivnosti na raskidu ugovora sa korisnicima koji su nenamjenski utrošili sredstva.**

Preporuka:

- *raskinuti ugovore s korisnicima koji su nenamjenski utrošili sredstva dodijeljena putem „Tekućih transfera pojedincima – Transfer za pomoć u zapošljavanju boračkih kategorija putem boračkih zadruga“ u 2018. godini, kako bi se izvršio povrat sredstava u Budžet FBiH.*

7.1.1.5 Kapitalni transferi

Kapitalni transfer pojedincima realizovan je u iznosu od **1.497.000 KM**. On se odnosi na nabavku 60 putničkih automobila za potrebe ratnih vojnih invalida 100% prve grupe. U 2019. godini samo jedan korisnik je dobio automobil prvi put, 26 korisnika dobilo je automobil drugi put (prvi automobil su dobili prije 2010. godine) i treći put automobile su dobila 33 korisnika (drugi automobil dobili su prije 2010. godine, a prvi prije 2001. godine). Kriteriji i način obezbjeđenja sredstava za nabavku putničkih automobila ratnim vojnim invalidima, vrsta putničkog automobila i druga pitanja od značaja za korištenje po ovom osnovu nabavljenih putničkih automobila uređeni su **Uredbom o obezbjeđenju sredstava za nabavku putničkih automobila ratnim vojnim invalidima 100% prve grupe**¹⁵(u daljem tekstu: Uredba). Tom Uredbom nije utvrđeno postupanje sa prethodno dobijenim automobilima, u slučaju kada korisnik ponovo dobije automobil. Sa korisnicima automobila zaključeni su ugovori, a oni su dužni automobil koristiti za svoje potrebe i ne mogu ih otuđiti u periodu od sedam godina. U februaru 2020. godine Ministarstvo je dalo Prijedlog izmjena uredbe, i nije dobilo potrebna mišljenja da bi se uredba usvojila, a predložene izmjene nisu ponudile odgovarajuće rješenje za sva sporna pitanja iz postojeće Uredbe. **S obzirom na to da se radi o korisnicima koji su ratni vojni invalidi 100% prve grupe, automobili nakon isteka od sedam godina nemaju veliki broj pređenih kilometara, pa se postavlja pitanje na osnovu čega se utvrdio taj rok i zašto se pri dodjeli novog automobila ne izvrši povrat postojećeg, koji bi se mogao dodijeliti ratnim vojnim invalidima 100% druge grupe.** Dosad je Ministarstvo dodijelilo 1.032 automobila. Uredbom nije jasno definisano kada korisnici imaju pravo na ponovno dobijanje automobila niti do kada će se obezbjeđivati sredstva za ove namjene, šta znači „završetak ovog kruga“, jer je članom 7. Uredbe definisano da se za nabavku automobila obezbjeđuju sredstva iz Budžeta FBiH, svake godine do završetka ovog kruga obezbjeđenja sredstava za ovu namjenu. Svi ratni vojni invalidi 100% prve grupe po jednom su dobili automobile, a samo u slučaju pogoršanja zdravstvenog stanja može se desiti da pojedini iz niže kategorije pređu u prvu grupu i ostvare pravo na automobil. Revizijom je konstatovano da Uredbom nije utvrđeno da li i kada korisnici imaju pravo da ponovo dobiju automobil, a većini je dodjela izvršena i po treći put.

Preporuke:

- *poduzeti aktivnosti na izmjeni Uredbe, kako bi se jasno definisala dodjela putničkih automobila ratnim vojnim invalidima, rok korištenja automobila sa utvrđenim pravima i uslovima za ponovnu dodjelu;*
- *preispitati mogućnost ponovne dodjele korištenih automobila, nakon isteka roka u kojem su ih koristili ratni vojni invalidi 100% prve grupe, kako bi se dodijelili korisnicima sa nižim stepenom invalidnosti.*

7.2 BILANS STANJA**7.2.1 Kratkoročna potraživanja i razgraničenja**

Na 31. 12. 2019. godine kratkoročna potraživanja iskazana su u iznosu od 362.361 KM, od čega su ostala potraživanja 345.994 KM, a potraživanja za bolovanja preko 42 dana 16.367 KM. Ostala potraživanja odnose se na više isplaćena sredstva korisnicima prava iz oblasti boračko-invalidske zaštite, a nastala su zbog kašnjenja dostavljanja dokumentacije o smrti korisnika prava. Tokom 2019. godine upućeni su zahtjevi za povrat isplaćenih sredstava u iznosu od 41.009 KM, a naplaćeno je 75.035 KM.

Na poziciji kratkoročnih razgraničenja, na osnovu instrukcije Federalnog ministarstva finansija, evidentiran je iznos od 8.540.430 KM. Iznos od 7.772.269 KM odnosi se na pravosnažne sudske presude korisnika prava po osnovu Zakona o pravima branilaca i članova njihovih porodica, kao i po osnovu Zakona o

¹⁵ „Sl. novine FBiH“, br. 58/06, 34/07, 44/11 i 10/14

posebnim pravima dobitnika ratnih priznanja i odlikovanja i članova njihovih porodica (navedeni iznosi odnose se na vrijednost spora bez zatezних kamata i troškova), a 768.162 KM odnosi se na pravosnažne sudske presude iz radnog odnosa za zaposlenike.

7.2.2 Kratkoročne obaveze i razgraničenja

Kratkoročne obaveze i razgraničenja iskazana su u iznosu od 41.024.230 KM, od čega su kratkoročne obaveze 40.911.649 KM, a razgraničenja 112.581 KM.

Red. br.	Opis	Stanje na 31. 12. 2019.	Stanje na 31. 12. 2018.	Index (3/4)x100
1	2	3	4	5
A.	KRATKOROČNE OBAVEZE (1+2)	40.911.649	45.266.175	90,38
1.	Kratkoročne obaveze prema dobavljačima, fizičkim licima i ostale kratkoročne obaveze	40.279.760	44.666.638	90,18
1.0.	Kratkoročne tekuće obaveze	30.695.928	33.994.624	90,30
1.1.	Ostale kratkoročne obaveze	9.583.832	10.672.014	89,80
2.	Obaveze prema zaposlenicima	631.889	599.537	105,40
B.	KRATKOROČNA RAZGRANIČENJA (3)	112.581	3.881	2.900,82
3.	Kratkoročno razgraničeni rashodi	112.581	3.881	2.900,82
UKUPNO (A + B):		41.024.230	45.270.056	90,62

Kratkoročne obaveze iskazane su u iznosu od 40.911.649 KM i u odnosu na prethodnu godinu manje su za 4.245.826 KM. Na osnovu instrukcije Federalnog ministarstva finansija, na pozicijama aktivnih i pasivnih vremenskih razgraničenja evidentirano je 8.540.430 KM (pravosnažne sudske presude korisnika prava po osnovu Zakona o pravima branilaca i članova njihovih porodica, kao i po osnovu Zakona o posebnim pravima dobitnika ratnih priznanja i odlikovanja i članova njihovih porodica, iskazane u vrijednosti spora bez zatezних kamata i troškova u iznosu od 7.772.269 KM i pravosnažne sudske presude iz radnog odnosa za zaposlenike u iznosu od 768.162 KM). Iznos od 1.043.465 KM odnosi se na obaveze po pravosnažnim sudskim presudama i porezima, za koje su sredstva bila odobrena u 2019. godini. Ministarstvo je u 2019. godini izvršilo isplate po pravosnažnim presudama korisnika prava i za zaposlenike u iznosu od 1.641.826 KM i za zatezne kamate i za troškove spora 1.541.108 KM. Na osnovu ugovora o vansudskoj nagodbi za izmirenje obaveza proizašlih iz radnih odnosa utvrđenih pravosnažnim i izvršnim sudskim odlukama prema uposlenicima isplaćeno je po osnovu glavnice 205.325 KM i za sudske troškove i troškove postupka 82.965 KM.

Iskazani su razgraničeni rashodi u iznosu od 109.980 KM za provedenu planiranu nabavku programa za vođenje elektronske knjige vojnih obveznika i drugih lica koja prolaze kroz službene vojne evidencije. Sredstva za nabavku planirana su u 2019. godini, ugovor je potpisan sa dobavljačem „IMEL“ d.o.o. Lukavac 30. 12. 2019. godine, ali računi i isporuka će biti u 2020. godini, u tri faze.

7.2.3 Popis sredstava i obaveza

Ministar je Rješenjima od 24. 12. 2019. godine imenovao komisije koje će obaviti popis 31. 12. 2019. godine: centralnu komisiju, komisiju za popis obaveza, potraživanja i blagajne i komisiju za naturalni popis stalnih sredstava i sitnog inventara. Za članove su imenovane osobe koje su materijalno ili finansijski zadužene za sredstva koja se popisuju, što nije u skladu s Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH¹⁶.

Ministar je 31. 12. 2019. godine donio Odluku o provođenju godišnjeg popisa sredstava i obaveza za 2019. godinu u skladu s Uputstvom o provedbi redovnog popisa imovine, obaveza i potraživanja u 2019. godini. Uputstvom su definisani rokovi koji nisu u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH.

Centralna popisna komisija je konačni izvještaj o izvršenom popisu za 2019. godinu dostavila ministru 27. 2. 2019. godine, što nije u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji i definisanim rokovima za dostavu konačnog izvještaja o izvršenom popisu stalnih sredstava i sitnog inventara, popisa obaveza, potraživanja i blagajne.

¹⁶ „Sl. novine FBiH“, br. 60/14

Odlukom ministra usvojen je konačni izvještaj centralne komisije za naturalni popis stalnih sredstava i sitnog inventara, popisa obaveza, potraživanja i blagajne na 31. 12. 2019. godine.

Uredbom o privremenom preuzimanju funkcija prijašnjeg Federalnog ministarstva odbrane iz oblasti vođenja evidencija i upravnog postupka o pripadnosti oružanim snagama i okolnostima stradavanja utvrđeno je da će ministar formirati Komisiju za primopredaju opreme, inventara, dokumentacije i sredstava od prijašnjeg Federalnog ministarstva odbrane. Vlada FBiH je 2009. godine donijela zaključke koji tretiraju pitanje ove imovine i u cilju njihove realizacije više puta su upućivani dopisi Službi za zajedničke poslove organa i tijela FBiH da izvrši isknjižavanje imovine ako je evidentirana na stanju bivšeg Federalnog ministarstva odbrane. Međutim, Služba nije dostavila odgovor Ministarstvu.

Kao i prethodnih godina, konstatovano je da ni u toku 2019. godine nije izvršena primopredaja imovine između Ministarstva i institucije nadležne za imovinu prijašnjeg Federalnog ministarstva odbrane i nije utvrđen konačan status te imovine. Vezano za utvrđivanje stvarnog stanja imovine na 31. 12. 2019. godine, popisne komisije su uradile naturalni popis stalnih sredstava i sitnog inventara. **Prezentirani izvještaji o obavljenom popisu ne potvrđuju da je vršeno knjigovodstveno usklađivanje stanja sredstava koja se vode u pomoćnim evidencijama sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom.**

Preporuka:

- ***u saradnji s nadležnim institucijama preduzeti mjere i aktivnosti kako bi se oprema, inventar i sredstva preuzeta od prijašnjeg Federalnog ministarstva odbrane knjigovodstveno evidentirala.***

8. JAVNE NABAVKE

Plan nabavki za 2019. godinu ministar je donio 4. 3. 2019. godine i Rješenje o imenovanju Komisije za javne nabavke 25. 2. 2019. godine. Planom nabavki i Izmjenama i dopunama Plana predviđena je nabavka roba, usluga i radova putem 33 postupka procijenjene vrijednosti od 1.957.913¹⁷ KM, a provedeno je 49 postupaka u vrijednosti od 1.875.461 KM (3 otvorena postupka, 11 konkurentskih zahtjeva i 35 direktnih sporazuma).

Obavljena je revizija dva otvorena postupka, i to nabavke automobila za RVI 100% I kategorije u vrijednosti od 1.497.000 KM i nabavke programa elektronske knjige vojnih obveznika i drugih lica koja prolaze kroz službene vojne evidencije (VOM), a vrijednost zaključenog ugovora je 94.000 KM.

Nabavka 60 automobila za RVI 100% I kategorije obavljena je putem otvorenog postupka od 5. 4. 2019. godine, sa utvrđenim kriterijem za ocjenjivanje ponude: najniža cijena tehnički zadovoljavajuće ponude. Tehnička specifikacija sačinjena je na osnovu člana 5. Uredbe o kriterijima i načinu obezbjeđenja sredstava za nabavku putničkih automobila ratnim vojnim invalidima 100% prve grupe. Jedan od ponuđača je tražio promjenu tenderske dokumentacije u dijelu zapremine prtljažnika, potrošnje goriva na 7/100 l i da se izbacni zračni jastuk za koljena, što nije bilo u skladu sa Uredbom pa izmjene nisu vršene. Iako je 18 zainteresovanih ponuđača preuzelo tendersku dokumentaciju, dostavljena je samo jedna ponuda koja je ocijenjena tehnički zadovoljavajućom, grupe ponuđača „Porsche BH“ d.o.o. Sarajevo i „UNA Auto“ d.o.o. Bihać“, s kojima je 3. 7. 2019. godine potpisan Sporazum o isporuci 60 putničkih automobila marke Škoda Octavia Ambition karavan sa cijenom od 24.950 KM po jednom automobilu. **Ne možemo potvrditi da su Uredbom propisane tehničke specifikacije, koje su objavljene u tenderskoj dokumentaciji, obezbijedile uslove aktivne konkurencije i jednak pristup nadmetanju, u skladu sa članom 54. Zakona o javnim nabavkama BiH.**

Kod otvorenog postupka nabavke programa VOM, koji je započeo 11. 9. 2019. godine, vršena je izmjena tenderske dokumentacije nakon žalbe dobavljača, pa je odluka o izboru najpovoljnijeg ponuđača donesena 21. 10. 2019. godine, na koju je uložena žalba Ureda za razmatranje žalbi – Filijala Mostar. Rješenjem od 5. 12. 2019. godine žalba je djelimično prihvaćena i predmet se vratio ugovornom organu na ponovni postupak. Komisija je u ponovnom postupku ocjene primljenih ponuda za nabavku utvrdila da je ponuđač „IMEL“ d.o.o. Lukavac odabran za najpovoljnijeg ponuđača, s kojim je potpisan ugovor 30. 12. 2019. godine. Ova nabavka je kasno pokrenuta jer se nabavka programa realizuje kroz tri faze (prva faza: rok 90 dana od dana potpisivanja ugovora, druga faza: 30 dana od dana završetka prve faze i treća faza: 120 dana od dana

¹⁷ Iznosi javnih nabavki iskazani su bez PDV-a.

završetka druge faze), što se pokretanjem nabavke u septembru nikako nije moglo realizovati do kraja 2019. godine. **Ministarstvo ugovorom nije predvidjelo zaštitne klauzule koje obezbjeđuju izvršenje nabavke, što je značajno jer se radi o nabavci programa čija se realizacija vrši u 2020. godini u tri faze.**

Na osnovu Konkurentskog zahtjeva za nabavku roba i usluga za autoservis i opravku motornih vozila, te nabavku potrošnog materijala i rezervnih dijelova za vozila Ministarstva, proveden je postupak nabavke sa predviđenom e-aukcijom. Nakon e-aukcije donesena je Odluka o rezultatima okončanog postupka javne nabavke i izboru najpovoljnijeg ponuđača, kojom je prvoplasirana i najpovoljnija ponuda ponuđača „Saradis“ d.o.o. Vogošća. Na Odluku je uložena žalba, i na osnovu rješenja Ureda za razmatranje žalbi – Filijala Mostar izvršena je ponovna analiza svih pristiglih ponuda (3 ponude), te utvrđeno da je ona djelimično osnovana, nakon čega je donesena Odluka po žalbi o izboru najpovoljnijeg ponuđača kojom se usvaja žalba i utvrđuje da je ponuda ponuđača „Autodelta“ d.o.o. Sarajevo jedina koja u pravnom, ekonomskom i tehničkom smislu u potpunosti zadovoljava zahtjev ugovornog organa, a u ukupnom iznosu od 28.127 KM. Zaključenim ugovorom definisan je rok izvršenja uvida u nastali kvar od 12 sati od dostavljanja zahtjeva ugovornog organa, te otklanjanje u roku koji ne može biti duži od dva dana. **Potpisanim ugovorom nisu ugovoreni penali u slučaju nepoštivanja izvršenja rokova.**

Ministarstvo nije definisalo zaštitne klauzule za realizaciju ugovora sa dobavljačima roba i usluga, kao što su ugovorna kazna, penali i sl., kojima bi se osiguralo izvršenje nabavke u skladu sa ugovorenim specifikacijama i rokovima u svrhu obezbjeđenja trošenja javnog novca na što efikasniji način.

Preporuke:

- ***preispitati tehničke karakteristike iz člana 5. Uredbe o kriterijima i način obezbjeđenja sredstava za nabavku putničkih automobila ratnim vojnim invalidima 100% prve grupe kako bi se obezbijedilo poštivanje principa jednakog tretmana i nediskriminacije potencijalnih ponuđača, u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama;***
- ***ugovorom sa dobavljačima roba i usluga odrediti zaštitne klauzule koje obezbjeđuju izvršenje nabavke, u skladu s rokovima i specifikacijama iz potpisanog ugovora.***

9. IT REVIZIJA – AKTIVNOSTI NA ODRŽAVANJU I PODRŠCI NOVOG SOFTVERSKOG RJEŠENJA ZA OBRAČUN I EVIDENCIJU INVALIDNINA I NAKNADA DOBITNICIMA RATNIH PRIZNANJA I ODLIKOVANJA

Obračun ličnih invalidnina korisnicima naknada, porodicama poginulih boraca i naknada nosiocima ratnih priznanja vrši se u novom informacionom sistemu ISVDV (Information System for Issues of Veterans and Disabled Veterans), sa jedinstvenom bazom podataka smještenom u Ministarstvu, kojoj se iz općinskih BIZ-ova i kantonalnih ministarstava pristupa putem internet-preglednika. ISVDV je finansiran kreditnim sredstvima (830.000 KM); implementaciju je provela jedinica za implementaciju projekata (PIU SESER), a aktom Vlade FBiH vlasništvo nad sistemom je preneseno na Ministarstvo, kao obaveza daljnjeg održavanja i razvoja.

U cilju obezbjeđenja interne IT podrške ISVDV-u, Ministarstvo je formiralo organizacioni dio nadležan za IT grupu za informaciono-komunikacione poslove i održavanje, a preraspodjelom zaposlenih izvršena je popuna radnih mjesta. Međutim, na poslovima administriranja aplikacije, korisnika i obračuna koji se vrše u Sektoru za finansije i ekonomske poslove angažovan je samo jedan zaposlenik u stalnom radnom odnosu. U toku izvještajne godine pokrenuta je procedura prijema još jednog zaposlenog za popunu radnog mjesta stručnog saradnika za finansije i obračun branilačkih naknada, koja još nije okončana.

U izvještajnoj godini zaključen je ugovor o održavanju softverske aplikacije ISVDV, sa definiranom specifikacijom zahtjeva za rješavanje nedostataka u funkcionisanju ISVDV-a, u koju je uključen i prenos historije podataka (invalidnine i naknade) iz prethodnog sistema i povezivanje u ISVDV, te stavljanje u funkciju modula izvještavanja po zahtjevu (ad hoc), kao i mogućnost generiranja zbirnih izvještaja za određeni period. Također, ISVDV je nadograđen u 2019. godini za funkcionalnost obračuna egzistencijalnih naknada (Zakon o demobilisanim borcima), a postoji i potreba uključivanja u ISVDV i obračuna jednokratnih naknada – transfera koje se sada obrađuju u Excel tabelama, a naknadno se evidentiraju u ISVDV.

U prethodnoj godini izvršena je jednokratna provjera JMBG-a svih korisnika prava ISVDV-a u sistemu IDEEA i pogrešni JMBG-ovi proslijeđeni su općinskim BIZ-ovima na rješavanje. Međutim, ne vrši se periodična (mjesečna) provjera korisnika prava u sistemu IDEEA. U ISVDV-u postoji procedura pojedinačne provjere JMBG-a u sistemu IDEEA, ali se ne koristi. Ove provjere statusa korisnika prava važne su za izvođenje iz prava.

Po budžetskim principima, određeno je da se isplata naknada po osnovu prava korisnika vrši do desetog dana u narednom mjesecu, te je neophodno obezbijediti adekvatan broj ljudskih resursa kako ne bi došlo do zastoja u izvršavanju.

Preporuka:

- *osigurati adekvatnu podršku ISVDV-a u dijelu obezbjeđenja ljudskih resursa, radi otklanjanja uočenih nedostataka i blagovremene raspoloživosti, povjerljivosti i integriteta ISVDV-a.*

Uspostava jedinstvenog registra korisnika gotovinskih naknada na koje se ne uplaćuju doprinosi

Cilj uspostave registra je da se evidentiranjem svih korisnika gotovinskih naknada, isplaćenih iz budžeta na svim administrativnim nivoima u FBiH, osigura bolja kontrola trošenja budžetskih sredstava, kao i adekvatne evidencije koje će se koristiti u izradi socijalnih strategija i politika u FBiH. Zakonom o registru definisano je da će se registar formirati dijelom i migracijom baze podataka ISVDV-a. Nositelj ključnih aktivnosti uspostave registra je Federalno ministarstvo rada i socijalne politike, dok je Ministarstvo zaduženo da osigura podatke o isplaćenim naknadama korisnicima boračko-invalidske zaštite.

U prethodnoj godini Ministarstvo je osiguravalo unos isplaćenih ostalih naknada iz oblasti BIZ-a (za vozila, liječenja, dženaze i sahrane) na svim administrativnim nivoima u sistem ISVDV.

U izvještajnoj godini Ministarstvo je putem svog predstavnika bilo uključeno u radnu grupu za nadzor realizacije ugovora o implementaciji softverskog rješenja za registar, koju je provelo Federalno ministarstvo rada i socijalne politike. U ISVDV-u nisu predviđena sva polja koja su Pravilnikom definisana kao sadržaj registra naknada (državljanstvo i potpisnik) i potrebna je dogradnja. Ministarstvo je prilagodilo baze podataka ISVDV-a, odnosno proširilo je tabele za državljanstvo korisnika naknade, ali ne i potpisnika naknade, odnosno rješenja. Zakonom o registru je definirano da je za uspostavu registra obavezan unos podataka za period od početka godine usvajanja zakona (2017), a projektom implementacije softverskog rješenja za registar da će se prenijeti podaci za izvještajnu godinu, a ostali podaci naknadno.

Pošto još nije izvršen unos podataka o isplaćenim naknadama, i kasni se sa uspostavom registra u odnosu na zakonske rokove, potrebno je osigurati aktivno učešće na uspostavi registra svih učesnika, u skladu s ovlaštenjima i zakonskim obavezama.

Preporuka:

- *u saradnji s Federalnim ministarstvom rada i socijalne politike osigurati podatke na osnovu kojih će se implementirati jedinstveni registar gotovinskih naknada isplaćenih u FBiH, na koje se ne uplaćuju doprinosi.*

Aktivnosti na implementaciji jedinstvenog registra boraca i korisnika prava iz oblasti boračko-invalidske zaštite

Ministarstvo je u izvještajnoj godini provodilo aktivnosti na uspostavi jedinstvenog registra boraca i korisnika prava iz oblasti BIZ-a, u skladu sa ovlaštenjima i nadležnostima po osnovu izmjena Zakona o pravima boraca, usvojenog u 2017. godini, kao i Pravilnika o uspostavi registra, usvojenog početkom 2018. godine. Cilj uspostave registra je brže i efikasnije ostvarivanje prava iz oblasti boračko-invalidske zaštite, kao i transparentnost u korištenju prava. Ovim aktima je definisano da će se jedinstveni registar formirati iz vojnih evidencija – elektronske baze popisa boraca i baze korisnika prava iz boračko-invalidske zaštite (ISVDV).

Definisano je i da će registar sadržavati opće podatke za borce, vojni staž proveden u oružanim snagama RBiH kao opće podatke o korisnicima prava, sve novčane i druge naknade koje imaju finansijsku protuvrijednost koje su ostvarili borci i korisnici prava u periodu od 1996. godine do danas. Rok za uspostavu je 2018. godina, a po uspostavi, upravljanje i održavanje registrom nadležnost je Ministarstva.

Ministarstvo je u definisanom roku preuzelo podatke iz vojnih evidencija za sve kantone, a po navodima odgovornih u Ministarstvu, prenesene su i sve isplaćene naknade (iz ISVDV) za navedeni period. Prema izjavama odgovornih, izvršena je i korekcija na ISVDV-u, kojom je omogućen unos JMBG-a poginulog borca i njegovo povezivanje s pravom. Međutim, nije nam prezentirano da je izvršena i dopuna već unesenih podataka. Također, funkcionalnost pretraživanja korisnika prava u softverskom rješenju registra još uvijek nije u funkciji.

U skladu sa Zakonom o pravima boraca i njihovih porodica, registar je dostupan resorima nadležnim za pitanja boraca na svim administrativnim nivoima, na način da su podaci jednog kantona, osim kantonalnim institucijama, dostupni i svim općinama na kantonu, kao i institucijama na federalnom nivou. Dio podataka iz registra, ime i prezime borca i vrijeme provedeno u jedinicama oružanih snaga RBiH, javno je dostupan putem web-stanice na Internetu, što je regulisano izmjenom Pravilnika o uspostavi registra u izvještajnoj godini.

Može se zaključiti da je registar uspostavljen u skladu sa zakonskom regulativom u dijelu kompletnosti podataka, ali nisu otklonjeni svi nedostaci i funkcionalne greške u pretraživanju podataka.

Preporuka:

- *preduzeti aktivnosti kako bi se otklonili funkcionalni i ostali nedostaci u Registru boraca i korisnika prava iz oblasti boračko-invalidske zaštite.*

10. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA

Ministarstvo je 26. 5. 2020. godine dostavilo komentar na Nacrt izvještaja o finansijskoj reviziji za 2019. godinu. U komentaru su navedena obrazloženja za date nalaze i preporuke, koja se odnose na: internu reviziju, izdatke za rad komisija – obračun poreza, ugovorene i druge posebne usluge – troškovi revizije iz oblasti boračko-invalidske zaštite u FBiH, izdatke za rad Instituta za medicinsko vještačenje zdravstvenog stanja, implementaciju Zakona o provođenju kontrole zakonitosti korištenja prava iz oblasti BIZ-a, tekući transfer za implementaciju Zakona o pravima demobiliziranih boraca i članova njihovih porodica – novčana egzistencijalna naknada, tekući transfer neprofitnim organizacijama – pravna pomoć boračkoj populaciji, tekući transfer neprofitnim organizacijama – Savezu logoraša BiH, Hrvatskoj udruzi logoraša domovinskog rata u BiH, „IDA – istraživačko-dokumentacione aktivnosti i zaštita žrtava svjedoka genocida“, kapitalni transfer pojedincima i IT reviziju.

Uz komentar je dostavljena dokumentacija sa obrazloženjima vezano za internu reviziju i tekući transfer za implementaciju Zakona o pravima demobiliziranih boraca i članova njihovih porodica – novčana egzistencijalna naknada, koje smo prihvatili i inkorporirali u konačan tekst Izvještaja.

Komentare na ostale nalaze i preporuke nismo mogli prihvatiti jer nisu data adekvatna obrazloženja niti je priložena relevantna dokumentacija koja bi uticala na izmjene nalaza u Izvještaju. S tim u vezi navodimo sljedeće:

- obrazloženja za preporuku za izdatke rada Instituta za medicinsko vještačenje zdravstvenog stanja nismo prihvatili zbog kašnjenja dostave nalaza i mišljenja u značajnom broju predmeta u toku godine;
- izvještavanje o implementaciji Zakona o provođenju kontrole zakonitosti korištenja prava iz oblasti BIZ-a vršeno je kvartalno, ali nije sačinjen godišnji izvještaj o realizaciji usvojenog dinamičkog plana za 2019. godinu, niti sveobuhvatna analiza efekata provedene revizije u odnosu na postignute rezultate, troškove provođenja revizije i retroaktivne isplate koje su bile rezultat provedene revizije;

- nisu prihvaćena obrazloženja vezano za izvještavanje i nadzor nad namjenskim utroškom za tekuće transfere neprofitnim organizacijama – pravna pomoć boračke populacije i Savezu logoraša BiH, Hrvatskoj udruzi logoraša domovinskog rata u BiH, „IDA – istraživačko-dokumentacione aktivnosti i zaštita žrtava svjedoka genocida“, jer izvještaji o utrošku sredstava nisu dostavljani u datom roku, u skladu sa Programima o utrošku sredstava, niti je izvršen nadzor nad namjenskim utroškom odobrenih sredstava;
- realizacija kapitalnog transfera vršena je na osnovu Uredbe o obezbjeđenju sredstava za nabavku putničkih automobila ratnim vojnim invalidima 100% I grupe. Predložene izmjene i dopune uredbe nisu ponudile odgovarajuće rješenje za sporna pitanja iz postojeće Uredbe vezano za ponovnu dodjelu putničkih automobila i rok korištenja automobila sa utvrđenim pravima.

Rukovoditeljica Sektora
za finansijsku reviziju

Mirsada Janjoš

Tim za reviziju

Azra Džeko – voditeljica tima

Adija Babić – članica tima

Derviša Harbaš – IT revizorka

IV PRILOG: GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za 2019. godinu					
Naziv institucije: Federalno ministarstvo za pitanja boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata					
Opis	Planirano	Ostvareno		Odstupanje (3-2)	Procenat (3/2x100)
		U tekućoj godini	U prethodnoj godini		
1	2	3	4	5	6
I PRIHODI (od 1 do 16)	0	0	0	0	0,0%
PRIHODI OD POREZA (1+2+3+4+5+6+7+8)					
1. Porez na dobit pojedinca i preduzeća	0	0	0	0	0,0%
Porezi na dobit pojedinaca (zaostale uplate poreza)					
Porezi na dobit preduzeća					
Porez na dobit banaka i drugih finansijskih organizacija i društava za osiguranje i reosiguranje imovine i lica, pravnih lica iz oblasti elektroprivrede, pošte i telekomunikacija i pravnih lica iz oblasti igara na sreću i ostalih preduzeća					
2. Doprinosi za socijalnu zaštitu	0	0	0	0	0,0%
3. Porezi na plaću i radnu snagu	0	0	0	0	0,0%
4. Porez na imovinu	0	0	0	0	0,0%
5. Domaći porezi na dobra i usluge	0	0	0	0	0,0%
6. Porez na dohodak	0	0	0	0	0,0%
7. Prihodi od indirektnih poreza	0	0	0	0	0,0%
8. Ostali porezi	0	0	0	0	0,0%
NEPOREZNI PRIHODI (9+10)					
9. Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih kursnih razlika	0	0	0	0	0,0%
Prihodi od nefinansijskih javnih preduzeća i finansijskih javnih institucija					
Ostali prihodi od imovine					
Kamate i dividende primljene od pozajmica i učešća u kapitalu					
Naknade primljene od pozajmica i učešća u kapitalu					
Prihodi od pozitivnih kursnih razlika					
Prihodi od privatizacije					
Prihodi po osnovu premije i provizije za izdatu garanciju					
10. Naknade, takse i prihodi od pružanja javnih usluga, kazne i drugi prihodi	0	0	0	0	0,0%
Administrativne takse					
Sudske takse					
Komunalne naknade i takse					
Ostale budžetske naknade i takse					
Naknade i takse po federalnim zakonima i drugim propisima					
Prihodi od pružanja javnih usluga (prihodi od vlastitih djelatnosti korisnika budžeta i vlastiti prihodi)					
Neplanirane uplate – prihodi					
Novčane kazne					
Drugi tekući prihodi					
PRIMLJENI TRANSFERI I DONACIJE (od 11 do 16)					
11. Primljeni tekući transferi od inostranih vlada i međunarodnih organizacija	0	0	0	0	0,0%
12. Primljeni tekući transferi od ostalih nivoa vlasti	0	0	0	0	0,0%
13. Primljeni kapitalni transferi od inostranih vlada	0	0	0	0	0,0%

14.	Kapitalni transferi od ostalih nivoa vlasti i fondova	0	0	0	0	0,0%
15.	Kapitalni transferi iz nevladinih izvora	0	0	0	0	0,0%
16.	Donacije	0	0	0	0	0,0%

II RASHODI (od 1 do 7)		335.755.877	319.740.011	322.910.754	-3.329.337	99,0%
1.	Plaće i naknade troškova zaposlenih	7.400.000	7.117.626	6.740.744	-282.374	96,2%
	Bruto plaće i naknade plaća	6.430.000	6.246.548	5.882.806	-183.452	97,1%
	Naknade troškova zaposlenih	970.000	871.078	857.938	-98.922	89,8%
2.	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	670.000	658.849	617.929	-11.151	98,3%
3.	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge	4.341.945	3.764.649	3.399.309	-577.296	86,7%
	Putni troškovi	84.000	58.374	67.237	-25.626	69,5%
	Izdaci za energiju	160.000	124.807	127.512	-35.193	78,0%
	Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge	260.000	259.999	245.596	-1	100,0%
	Nabavka materijala i sitnog inventara	81.800	71.507	85.419	-10.293	87,4%
	Izdaci za usluge prevoza i goriva	89.000	59.333	72.789	-29.667	66,7%
	Unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine	70.000	62.978	62.539	-7.022	90,0%
	Izdaci za tekuće održavanje	112.228	42.171	60.850	-70.057	37,6%
	Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa	20.000	15.895	14.852	-4.105	79,5%
	Ugovorene i druge posebne usluge	3.464.917	3.069.585	2.662.515	-395.332	88,6%
4.	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	321.843.932	306.701.887	310.655.772	-15.142.045	95,3%
	Tekući transferi drugim nivoima vlasti					
	Tekući transferi pojedincima	316.500.000	301.447.135	307.033.717	-15.052.865	95,2%
	Tekući transferi neprofitnim organizacijama	3.480.000	3.407.600	2.504.093	-72400	97,9%
	Subvencije javnim preduzećima					
	Subvencije privatnim preduzećima i poduzetnicima					
	Subvencije finansijskim institucijama					
	Tekući transferi u inostranstvo					
	Drugi tekući rashodi	1.863.932	1.847.152	1.117.962	-16.780	99,1%
5.	Kapitalni transferi	1.500.000	1.497.000	1.497.000	-3.000	99,8%
	Kapitalni transferi drugim nivoima vlasti					
	Kapitalni transferi pojedincima	1.500.000	1.497.000	1.497.000	-3.000	99,8%
	Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama					
	Kapitalni transferi javnim preduzećima					
	Kapitalni transferi privatnim pred. i poduzetnicima					
	Kapitalni transferi finansijskim institucijama					
	Kapitalni transferi u inostranstvo					
6.	Izdaci za kamate	0	0	0	0	0,0%
	Kamate na pozajmice primljene kroz Državu					
	Izdaci za inostrane kamate					
	Kamate na domaće pozajmljivanje					
	Izdaci za kamate vezane za dug po izdatim garancijama					
7.	Tekuća budžetska rezerva	0	0	0	0	0,0%
	TEKUĆI SUFICIT (TEKUĆI DEFICIT) (I-II)	-335.755.877	-319.740.011	-322.910.574	16.015.866	95,2%
III TRANSAKCIJE U STALNIM SREDSTVIMA						
1.	Primici od prodaje stalnih sredstava	0	0	0	0	0,0%
	Primici od prodaje stalnih sredstava					
	Primici od prodaje federalnih robnih rezervi					
	Ostali kapitalni primici					
2.	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	200.000	191.280	54.655	-8.720	95,6%
	Nabavka zemljišta, šuma i višegodišnjih zasada					
	Nabavka građevina					
	Nabavka opreme	80.000	71.361	54.655	-8.639	89,2%
	Nabavka ostalih stalnih sredstava					
	Nabavka stalnih sredstava u obliku prava	120.000	119.919		-81	99,9%

	Rekonstrukcija i investiciono održavanje					
	NETO NABAVKA STALNIH SREDSTAVA (2-1)	200.000	191.280	54.655	-8.720	95,6%
	A. NETO POZAJMLJIVANJE (NETO ZADUŽIVANJE) = UKUPAN DEFICIT/SUFICIT (Tekući suficit/deficit – Neto nabavka stalnih sredstava)	-335.955.877	-319.931.291	-322.965.229	16.024.586	95,2%
	IV TRANSAKCIJE U FINANSIJSKOJ IMOVINI					
1.	Primici od finansijske imovine	0	0	0	0	0,0%
	Primljene otplate od pozajmljivanja drugim nivoima vlasti					
	Primljene otplate od pozajmljivanja pojedincima i neprofitnim organizacijama					
	Primljene otplate od pozajmljivanja javnim preduzećima					
	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama javnih preduzeća					
	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama privatnih preduzeća i u zajedničkim ulaganjima					
	Primljene otplate od ostalih vidova domaćeg pozajmljivanja					
	Primljene otplate od pozajmljivanja u inostranstvo					
2.	Izdaci za finansijsku imovinu	0	0	0	0	0,0%
	Pozajmljivanje drugim nivoima vlasti					
	Pozajmljivanje pojedincima, neprofitnim organizacijama i privatnim preduzećima					
	Pozajmljivanje javnim preduzećima					
	Izdaci za kupovinu dionica javnih preduzeća					
	Izdaci za kupovinu dionica privatnih preduzeća i učešće u zajedničkim ulaganjima					
	Ostala domaća pozajmljivanja					
	Pozajmljivanje u inostranstvo					
	B. NETO POVEĆANJE (SMANJENJE) FINANSIJSKE IMOVINE (1-2)					
	V TRANSAKCIJE U FINANSIJSKIM OBAVEZAMA					
1.	Primici od zaduživanja	0	0	0	0	0,0%
	Primici od dugoročnog zaduživanja					
	Zajmovi primljeni kroz Državu					
	Primici od inostranog zaduživanja					
	Primici od domaćeg zaduživanja					
	Primici od kratkoročnog zaduživanja					
	Zajmovi primljeni kroz Državu					
	Primici od inostranog zaduživanja					
	Primici od domaćeg zaduživanja					
2.	Izdaci za otplate dugova	0	0	0	0	0,0%
	Otplate dugova primljenih kroz Državu					
	Vanjske otplate					
	Otplate domaćeg pozajmljivanja					
	Otplate unutarnjeg duga					
	Otplate duga po izdatim garancijama					
	Otkup duga					
	C. NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA) (1-2)					
	UKUPAN FINANSIJSKI REZULTAT (A+B+C)	-335.955.877	-319.931.291	-322.965.229	16.024.586	95,2%

Rukovodstvo je Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za 2019. godinu odobrilo 25. 2. 2020. godine.

Ministar
Salko Bukvarević

Bilans stanja na 31. 12. 2019. godine			
Naziv institucije: Federalno ministarstvo za pitanja boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata			
Opis	U obračunskom periodu tekuće godine	U istom obračunskom periodu prethodne godine	Procenat (2/3)x100
1	2	3	4
I AKTIVA			
A. Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe (1+...+8)	41.024.230	45.270.056	90,6%
1. Novčana sredstva i plemeniti metali	500	500	100,0%
2. Vrijednosni papiri			
3. Kratkoročna potraživanja	362.361	396.386	91,4%
4. Kratkoročni plasmani			
5. Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	32.120.939	35.252.446	91,1%
6. Zalihe materijala i robe			
7. Zalihe sitnog inventara			
8. Kratkoročna razgraničenja	8.540.430	9.620.724	88,8%
B. Stalna sredstva (11+14+17+18)	717.588	750.166	95,7%
9. Stalna sredstva	1.960.181	1.822.965	107,5%
10. Ispravka vrijednosti stalnih sredstava	1.242.593	1.072.799	115,8%
11. Neotpisana vrijednost stalnih sredstava (9-10)	717.588	750.166	95,7%
12. Dugoročni plasmani			
13. Ispravka vrijednosti dugoročnih plasmana			
14. Neotpisana vrijednost dugoročnih plasmana (12-13)	0	0	
15. Vrijednosni papiri			
16. Ispravka vrijednosti vrijednosnih papira			
17. Neotpisana vrijednost vrijednosnih papira (15-16)	0	0	
18. Dugoročna razgraničenja			
UKUPNO AKTIVA (A+B)	41.741.818	46.020.222	90,7%

II PASIVA			
C. Kratkoročne obaveze i razgraničenja (19+...+24)	41.024.230	45.270.056	90,6%
19. Kratkoročne tekuće obaveze	40.279.760	44.666.638	90,2%
20. Obaveze po osnovu vrijednosnih papira			
21. Kratkoročni krediti i zajmovi			
22. Obaveze prema zaposlenicima	631.889	599.537	105,4%
23. Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama			
24. Kratkoročna razgraničenja	112.581	3.881	2900,8%
D. Dugoročne obaveze i razgraničenja (25+26+27)	0	0	
25. Dugoročni krediti i zajmovi			
26. Ostale dugoročne obaveze			
27. Dugoročna razgraničenja			
E. Izvori stalnih sredstava (28+29+30+31-32)	717.588	750.166	95,7%
28. Izvori stalnih sredstava	717.588	750.166	95,7%
29. Ostali izvori sredstava			
30. Izvori sredstava rezervi			
31. Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima			
32. Neraspoređeni višak rashoda nad приходima			
UKUPNO PASIVA (C+D+E)	41.741.818	46.020.222	90,7%

Na poziciji „Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama“, u skladu s propisima za budžetske korisnike koji nemaju transakcijske račune, iskazuje se razlika Aktive i Pasive.

Rukovodstvo je Bilans stanja na 31. 12. 2019. godine odobrilo 25. 2. 2020. godine.

Ministar
Salko Bukvarević